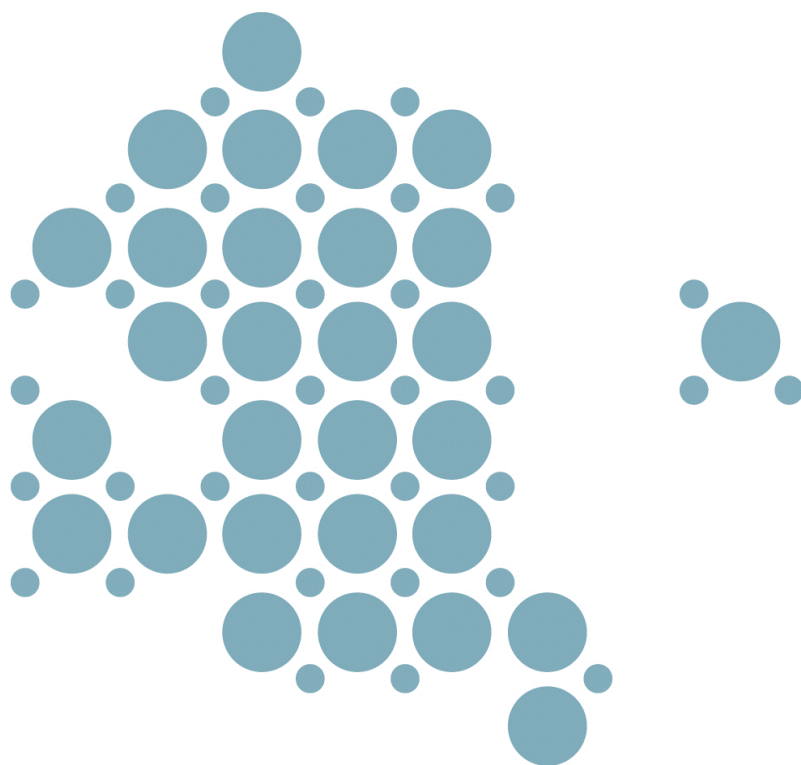
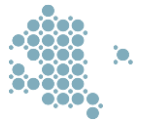

Bilag 2 - Teknisk bilag til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019-2020

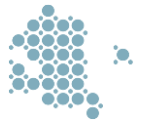

Kommuner i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden

Indhold

1. Indledning	3
2. Tilbud som følges i regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019-2020.....	4
2.1 Tilbud omfattet af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019-2020	5
2.2 Tilbud på børne- ungeområdet som følges i regi af Udviklingsstrategi 2019-2020	6
2.3 Tilbud på voksenområdet som følges i regi af Udviklingsstrategi 2019-2020.....	7
3. De mest specialiserede tilbud omfattet af Udviklingsstrategi 2019-2020	13
3.1 De mest specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet	14
3.2 De mest specialiserede tilbud på voksenområdet.....	17
4. Udvikling i kapacitet og belægning i tilbudstyper fordelt på målgrupper i Udviklingsstrategi	24
4.1 Udvikling i kapacitet og belægning i målgrupper inden for på det højt specialiserede Børne- og ungeområde.....	24
4.2 Udvikling i kapacitet og belægning i målgrupper inden for på det højt specialiserede voksenområde	26
5. Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	30
5.1 Samlet kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud	32
5.2 Samlet kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger	33
5.3 Oversigt over udvikling i kapacitet og belægning i lands- og landsdelsdækkende tilbud	35
5.4 Oversigt over udvikling i kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger	45
6. Bagkatalog over projekter i regi af Rammeaftale 2019-2020.....	49
6.1 Udviklingsprojekter omfattet af Udviklingsstrategien.....	49
6.2 Vidensdelingsaktiviteter omfattet af Udviklingsstrategien	52
6.3 National Koordination.....	53

1. Indledning

Et formål med udviklingsstrategien er at fastsætte, hvilke udviklingstendenser og -perspektiver kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden oplever i forhold til tilbudstyper, målgrupper m.v. på det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, og således også hvilke særlige temaer og områder, der ønskes som fokus for det tværgående samarbejde i det pågældende år.

I forbindelse med udarbejdelse af Rammeaftale 2019-2020 har der indledningsvist været gennemført én til én besøg i størstedelen af kommuner i hovedstadsregionen. Her er der indsamlet viden om, hvad kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden oplever ift.:

- ▶ Udviklingstendenser og behov ift. målgrupper på det specialiserede socialområde, som fordrer en tværkommunal opmærksomhed.
- ▶ Aktuelle behov vedrørende den højt specialiserede tilbudsvifte.
- ▶ Ændrede behov ift. efterspørgslen efter kompetencer hos de fagprofessionelle.
- ▶ Behov ift. udvikling af faglighed, metoder og velfærdsteknologi på det specialiserede socialområde, herunder ønsker til praksisnær forskning.

Af ovenstående én til én besøg er viden om målgrupper og tilbudsvifte inddraget i arbejdet med udarbejdelse af Rammeaftalen 2019-2020. Ift. temaet om målgrupper for at afdække, i hvilken grad udviklingen inden for målgrupperne medfører aktuelle behov for tværkommunal opmærksomhed, fx i form af behov for højt specialiserede tilbud eller pladser, behov for deling af viden om bedste praksis til konkrete målgrupper o.l. Ift. temaet om tilbudsviften for at afdække, i hvilken grad udviklingen i målgrupper og tilbudsviften medfører aktuelle behov for justering af antal pladser samt justering af ydelser, faglig tilgang, kompetencer o.l. i de eksisterende tilbud.

Brugerorganisationer vil blive inddraget i processen med implementering af Rammeaftalen 2019-2020 gennem et møde i Dialogforum Hovedstaden. Her bliver Danske Handicaporganisationer, Skole og Forældre samt KKR Hovedstaden og Embedsmandsudvalget repræsenteret.

Der er desuden gennemført dialogmøder med hhv. Socialtilsyn Hovedstaden og Børnehus H, hvor bl.a. årsrapporter for tilbuddene er drøftet.

Med udgangspunkt i ovenstående samt drøftelser i det nye nedsatte Embedsmandsudvalg er der valgt ét fokusområde for Rammeaftalen 2019-2020. Fokusområdet i Rammeaftalen 2019-2020 er:

- ▶ Sammenhæng mellem tilbudsviften på det specialiserede socialområde og udviklingstendenser ift. målgrupperne inden for det specialiserede socialområde.

Fokusområdet for Rammeaftale 2019-2020 beskrives nærmere under afsnit 6.

I efteråret 2018 holdes et politisk dialogmøde, hvor politikere fra relevante fagudvalg drøfter fokusområdet i Rammeaftale 2019-2020.

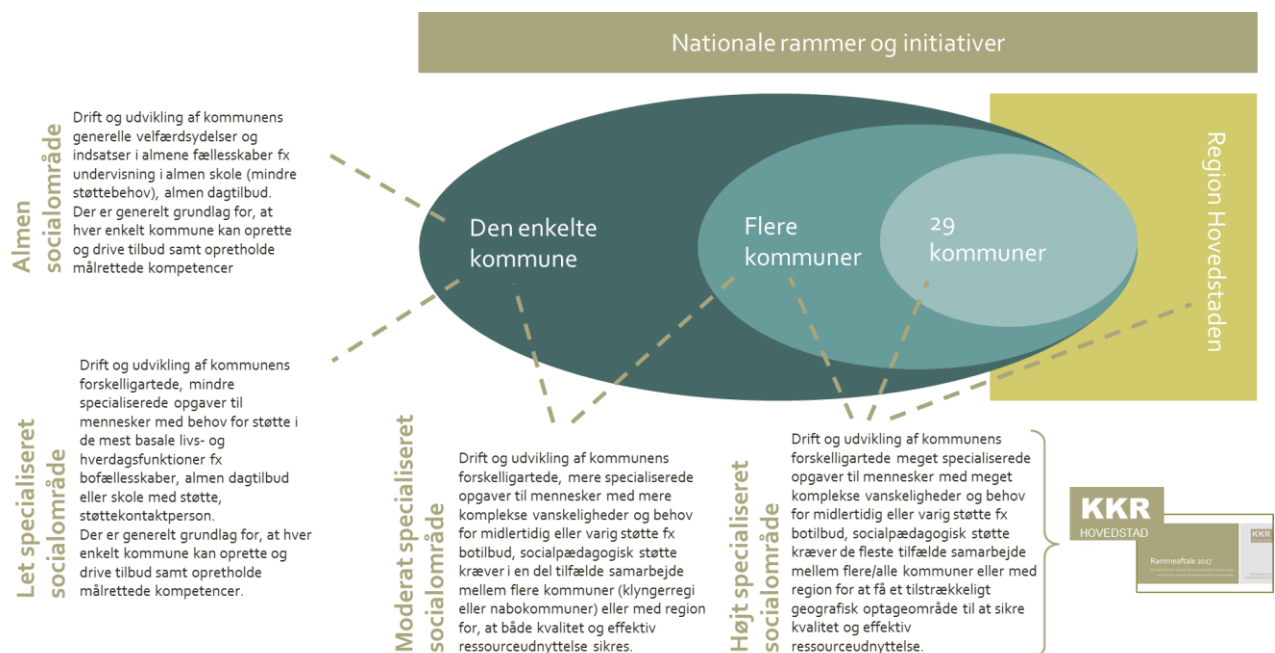
2. TILBUD SOM FØLGES I REGI AF UDVIKLINGSSTRATEGI I RAMMEAFTALE 2019-2020

Definitionen af tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2019-2020 tager udgangspunkt i seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen skal imødekomme. Definitionen er nærmere beskrevet i afsnit 1.1.

Udviklingsstrategien har fortsat det primære fokus på højt specialiserede tilbud til borgere med de mest komplekse og specielle behov, og som kræver et stort befolkningsgrundlag, for at tilbud kan drives rentabelt og med høj faglighed. Udviklingsstrategien rummer således de højt specialiserede tilbud samt tilbud, der kræver et stort befolkningsgrundlag og anvendes af mange kommuner. Det er dog som udgangspunkt koordinationsbehovet, der er afgørende for, om et tilbud er omfattet af Udviklingsstrategien.

Til trods for at de selvejende institutioner ikke længere er en del af Rammeaftalen er de inkluderet i opgørelser for kapacitet og belægning.

Rammen for tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen

Udbuddet af de almene og de let specialiserede tilbud står den enkelte kommune i udgangspunktet selv for, hvorfor koordinationsbehovet på tværs af kommunerne i regionen inden for disse tilbud typisk er begrænset. Derimod forekommer der typisk i større grad koordination i forhold til udbuddet af de moderat specialiserede tilbud, der i mange tilfælde koordineres mellem mindre grupper af kommuner – ofte nabokommuner. De højt specialiserede tilbud, herunder de mest specialiserede tilbud og tilbud omfattet af Den Nationale Koordinationsfunktion, koordineres i regi af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen.

Siden Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2014 har kommunerne og Region Hovedstaden defineret en delmængde af de højt specialiserede tilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategien, som værende de mest specialiserede tilbud inden for det specialiserede socialområde. Formålet hermed er at give tilbuddene en særlig tværkommunal opmærksomhed og sikre, at de mest specialiserede kompetencer i disse tilbud bevares og udvikles.

Der er opstillet seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som de mest specialiserede tilbud skal kunne imødekomme. Et tilbud skal kunne opfylde mindste fem ud af de seks kriterier, førend tilbuddet kan defineres som mest specialiseret.

Der er defineret en række procedurer og tiltag omkring løbende revurderinger af de mest specialiserede tilbud, der blandt andet imødekommer en række opmærksomhedspunkter og hensyn, herunder:

- ▶ At et tilbuds opfyldelse af kriterierne i ét år ikke er lig med en varig opfyldelse.
- ▶ At de mest specialiserede tilbud løbende og systematisk skal revurderes. At nyetablerede tilbud og øvrige tilbud omfattet af Udviklingsstrategien løbende og systematisk skal vurderes i forhold til kriterierne.

Procedurerne giver mulighed for at igangsætte særlige fælleskommunale tiltag, såfremt et af de mest specialiserede tilbud bliver truet af lukning.

2.1 TILBUD OMFATTET AF UDVIKLINGSSTRATEGI I RAMMEAFTALE 2019-2020

Udviklingsstrategien fokuserer primært på sociale- og undervisningsindsatser til borgere med de mest komplekse og specielle behov, og som kræver et stort befolkningsgrundlag for, at indsatserne kan drives rentabelt og med høj faglighed.

Udviklingsstrategien rummer således de højt specialiserede sociale indsatser og specialundervisningsindsatser samt indsatser/tilbud, der kræver et stort befolkningsgrundlag og anvendes af mange kommuner. Strategien rummer også højt specialiserede enheder, som organisatorisk drives sammen med mindre specialiserede tilbud. Desuden er alle regionsdrevne tilbud inkluderet i udviklingsstrategien, jf. bekendtgørelsen.

Det er således som udgangspunkt det faglige og økonomiske koordinationsbehov, der er afgørende for, om et tilbud er omfattet af udviklingsstrategien.

Definitionen af tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2019-2020 tager udgangspunkt i seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som tilbud omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen skal imødekomme.

Et givent tilbud skal leve op til følgende regel for opfyldelse af de seks kriterier for at være omfattet af Udviklingsstrategien 2019-2020:

Regel	Tilbuddet skal kunne opfylde mindst fire ud af samtlige seks kriterier, hvoraf de to skal være kriterium 4 og 5 .
--------------	---

Nedenfor gennemgås de seks kriterier enkeltvist i skematisk form.

Kriterium 1	Der er typisk tale om små målgrupper og delmålgrupper , hvor der på grund af den lille volumen ikke er underlag for at opbygge faglig specialviden i en enkelt kommune. Defineret som i gennemsnit for målgrupper maksimalt 1 tilfælde om året pr. 1.000 borgere i alderen 0-64 år (svarende til ca. 1 promille).
--------------------	--

Kriterium 2	Målgrupperne skal have en stor sværhedsgrad eller flerhed af problemstillinger defineret som tre eller flere samtidige funktionsnedsættelser, to eller flere diagnoser eller tre eller flere omfattende begrænsninger af længerevarende eller kronisk karakter. Som udgangspunkt er der tale om mennesker der har brug for støtte i form af døgn- og botilbud eller botilbudslignende tilbud. Børn, unge og voksne udredt til at have svære eller fuldstændige problemer/begrænsninger knyttet til sygdom, handicap, misbrug og/eller kriminalitet, jf. VUM og Socialstyrelsens udredningsværktøj på børnehandicapområdet.
--------------------	---

Kriterium 3	For at opretholde og udvikle de højt specialiserede indsatser er der behov for et større geografisk optageområde , som ofte vil være hele regionen.
--------------------	--

Kriterium 4	<p>Der er behov for faglig koordinering og samarbejde på tværs af kommuner, sektorer mv. for at sikre fastholdelse af højt specialiseret viden og faglige miljøer, forskning og faglig udvikling samt måling af effekt og udvikling af evidens.</p> <p>Højt specialiserede indsatser tilrettelagt for det enkelte barn, ung eller voksen kræver koordinering mellem specialister, der ofte vil være placeret i forskellige sektorer (fx kommune, sundhedssektor og kriminalforsorg).</p> <p>Indsatser leveret på et højt specialiseret niveau kræver en helhedsorienteret og tværfaglig tilgang.</p>
Kriterium 5	<p>Der er behov for organisatorisk koordinering på tværs af kommuner, sektorer m.v. for at sikre økonomisk bæredygtighed.</p> <p>Da indsatserne i mange tilfælde er målrettet målgrupper med en lille volumen, forudsættes der typisk et større befolkningsunderlag for, at specialiserede indsatser og vidensmiljøer kan drives og udvikles rentabelt.</p> <p>Min. 50 procent af pladserne skal anvendes af borgere uden fra driftskommunen målt som et gennemsnit over de seneste 3 år.</p>
Kriterium 6	<p>Det grundlæggende i indsatser leveret på et højt specialiseret niveau er, at indsatserne baseres på højt specialiserede kompetencer, faglig viden, vidensbaserede metoder, særlig avanceret velfærdsteknologier og særlige fysiske rammer.</p> <p>Indsatserne er overordnet set tilrettelagt med udgangspunkt i døgn- og botilbud eller botilbudslignende tilbud.</p>

I forbindelse med Rammeaftalen 2018 blev der foretaget en revision af afgrænsningen af, hvilke tilbud der er omfattet af samarbejdet mellem kommunerne og mellem kommuner og region, der har ligget til grund for Udviklingsstrategierne i Rammeaftalerne fra 2012 til 2017. Nogle tilbud er derfor ikke længere omfattet, mens andre tilbud er kommet til.

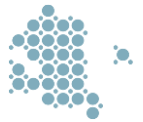
2.2 TILBUD PÅ BØRNE- UNGEOMRÅDET SOM FØLGES I REGI AF UDVIKLINGSSTRATEGI 2019-2020

På børne- og ungeområdet følges i regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019-2020 16 højt specialiserede døgn- og dagtilbud efter paragrafferne i Serviceloven. De højt specialiserede tilbud er målrettet målgrupperne *børn og unge med psykiske vanskeligheder, udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning*. Sammenlagt omfatter de 16 højt specialiserede tilbud 257 døgn- og dagpladser i 2019.

Oversigten nedenfor viser de højt specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet fordelt på målgrupper.

Tabel 1: Oversigt over tilbud målrettet Børn og unge fordelt på målgrupper

Målgruppe	Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2019	Antal pladser 2019
Psykiske vanskeligheder	§ 36	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		7
	§ 66 nr. 6	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		25
	§ 66 nr. 6 og § 107	Nødebogård Mikkelbo	Region Hovedstaden		3
	§ 66 nr. 6 afl	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		0,2
<i>Psykiske vanskeligheder i alt</i>				4	35,2
Udviklingsforstyrrelser	§ 32	Sofieskolen*	Gladsaxe		8
	§ 36	Sofieskolen*	Gladsaxe		25
	§ 66 nr. 6	Sofieskolen*	Gladsaxe		17
	§ 66 nr. 6 afl	Granbohus	Fredensborg		7

	§ 66 nr. 6 afl	Ishøjgård	Ishøj/Vallensbæk	7	
<i>Udviklingsforstyrrelser i alt</i>				5	64
Udviklingshæmning	§ 32	Troldemosen	Gentofte	23	
	§ 66 nr. 6	Camillehusene	Gentofte	20	
	§ 66 nr. 6 afl	3-Kløveren	Region Hovedstaden	1	
	§ 66 nr. 6 afl	Granbohus	Fredensborg	38	
	§ 66 nr. 6 afl	Lundø	Gentofte	18	
	§ 66 nr. 6 / § 107	3-Kløveren	Region Hovedstaden	24	
	§ 66 nr. 6 / § 107	Broen	Gentofte	16	
<i>Udviklingshæmning i alt</i>				7	140
Erhvervet hjerneskade	§ 11, stk. 3	Børneungecenter for Rehabilitering	Region Hovedstaden	1	-
Fysisk funktionsnedsættelse	§ 11, stk. 3	Børneterapien	Gentofte kommune	1	-
Kommunikationscentre	LSV	Kommunikationscentret Hillerød	Hillerød	-	
	LSV	Kommunikationscentret i Region H	Region Hovedstaden	-	
	LSV	CSV	København	-	
	LSV	Kommunikationscentret Bornholm	Bornholm	-	
<i>Kommunikationscentre i alt</i>				4	-
Børn og unge total				22	239,2

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Note: § 66 nr. 6 aflastning Granbohus målrettet målgruppen udviklingshæmning omfatter også tilbud til unge voksne. Tilbuddet omfatter både udviklingshæmning og fysisk funktionsnedsættelse.

Note: Børneungecenter for Rehabilitering, Børneterapien samt kommunikationscentre er ambulante tilbud uden på forhånd fastsatte aktivitetsal, hvorfor der ikke er indberettet pladstal for disse tilbud. Kommunikationscentre er etableret efter Lov om Specialundervisning for Voksne (LSV).

2.3 TILBUD PÅ VOKSENMÅRÅDET SOM FØLGES I REGI AF UDVIKLINGSSTRATEGI 2019-2020

I regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019-2020 følges 135 døgn- og dagtilbud samt 3 ambulante tilbud til voksne med stofmisbrug efter paragrafferne i Serviceloven og Sundhedsloven. Tilbuddene er målrettet otte overordnede målgrupper inden for voksenområdet (*voksne med psykiske vanskeligheder, udviklingshæmning, udviklingsforstyrrelser, fysisk funktionsnedsættelse, erhvervet hjerneskade, stofmisbrug, samt overgreb og hjemløshed*). Tilbuddene omfatter i 2019 sammenlagt 3.373 døgn- og dagpladser samt 1.512 ambulante forløb til stofmisbrugere. Desuden omfatter Udviklingsstrategien på voksenområdet fire kommunikationscentre, som i 2017 havde 14.365 aktive sager.

Oversigten nedenfor viser de højt specialiserede tilbud på voksenområdet fordelt på målgrupper.

Tabel 2: Oversigt over tilbud målrettet voksne med psykiske vanskeligheder

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2019	Antal pladser 2019
§ 104	JAC Vestegnen - sindslidelse	Brøndby		15
	Klintegården	Frederikssund		1
	Orion-Kulturhuset	Region Hovedstaden		2
<i>§ 104 i alt</i>			3	18
§ 105, stk. 2	Nybrogård	Gladsaxe		24
	Slotsvænget	Lyngby-Taarbæk		32
<i>§ 105, stk. 2 i alt</i>			2	56
§ 107	Behandlingshjemmet Nødebogård 18 år	Region Hovedstaden		0,5
	Behandlingshjemmet Nødebogård Østervang	Region Hovedstaden		10

	Klintegården Akutplads	Frederikssund	2
	Klintegården	Frederikssund	20
	Kløverengen	Ishøj/Vallensbæk	27
	Måløvgård*	Ballerup	12
	Orion-Hostel	Region Hovedstaden	6
	Skibbyhøj	Frederikssund	23
	Nybrogård Refugieplads	Gladsaxe	6
<i>§ 107 i alt</i>			9 106,5
§ 108	Juvelhuset	Herlev	16
	Klintegården	Frederikssund	45
	Kløverengen	Ishøj/Vallensbæk	13
	Parkvænget	Glostrup	56
	Pilekrogen	Gentofte	16
<i>§ 108 i alt</i>			5 146
§ 107 og §108	Botilbuddet Lunden	Region Hovedstaden	36
	Fabianhus	Gribskov	18
	Orion - Flex	Region Hovedstaden	4
	Skovvænget	Region Hovedstaden	30
	Orion - Planetstien	Region Hovedstaden	28
<i>§ 107 og §108 i alt</i>			5 116
Psykiske vanskeligheder total			24 442,5

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Tablet 3: Oversigt over tilbud målrettet voksne med udviklingsforstyrrelser

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2019	Antal pladser 2019
§ 104	Espevangen	Rødovre		35
	Gefion	Rudersdal		32
	Lyngdal Lyngen	Region Hovedstaden		13
	Stokholtbuen	Ballerup		26
	Vega - dagtilbud	Gribskov		16
	Stokholtbuen (skærmede enheder)	Ballerup		9
	Rudersdal Dagtilbud Lærken	Rudersdal		14
<i>§ 104 Total</i>			7	145
§ 105, stk. 2	Chr. D. X Allé	Lyngby-Taarbæk		50
	Kellersvej 6	Gladsaxe		24
	Vega - Boliger	Gribskov		10
<i>§ 105, stk. 2 i alt</i>			3	84
§ 107	Sofieskolen*	Gladsaxe		3
<i>§ 107 Total</i>			1	3
§ 108	Bakkehuset	Glostrup		18
	Gefion	Rudersdal		29
	Lyngdal	Region Hovedstaden		13
	Lyngdal (skærmede enheder)	Region Hovedstaden		2
	Skovdiget*	Gladsaxe		5

Stokholtbuen	Ballerup	26
Stokholtbuen (skærmede enheder)	Ballerup	9
<i>§ 108 Total</i>		<i>7 102</i>
Udviklingsforstyrrelser total		18 334

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Tabel 4: Oversigt over tilbud målrettet voksne med nedsat fysisk funktionsnedsættelse

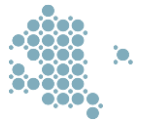
Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2019	Antal pladser 2019
§ 104	Jonstrupvang*	Region Hovedstaden		23
	Solgaven Dagcenter*	Region Hovedstaden		20
<i>§ 104 i alt</i>			<i>2</i>	<i>43</i>
§ 108	Jonstrupvang*	Region Hovedstaden		46
	Solgaven*	Region Hovedstaden		66
<i>§ 108 i alt</i>			<i>2</i>	<i>112</i>
Fysisk funktionsnedsættelse total			4	155

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Tabel 5: Oversigt over tilbud målrettet voksne med udviklingshæmning

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2019	Antal pladser 2019
§ 103	Bredegaard Værksted*	Region Hovedstaden		22
	Rønnegård	Region Hovedstaden		10
<i>§ 103 i alt</i>			<i>2</i>	<i>32</i>
§ 104	Aktivitetssentret Kellersvej	Gladsaxe		120
	Bank-Mikkelsens Vej 20-28	Gentofte		27
	Birkegården*	Gentofte		24
	Blindenetværket	Gentofte		38
	Bredegaard Dølv/Blindeafdeling*	Region Hovedstaden		20
	Bøgelunden Bøgen	Rudersdal		23,5
	Center for Job og Oplevelse	Helsingør		24
	Gnisten	Frederikssund		18
	Hørkær (Job- og aktivitetscenter)	Herlev		64
	JAC Vestegnen - psykisk udviklingshæmning	Brøndby		213
	Job- og Aktivitetscenter Nord	Gentofte		170
	Kobbelhusene - særligt tilrettelagt dagtilbud	Gribskov		4
	Kobbelhusenes dagtilbud på Kirkeleddet	Gribskov		6
	Linden	Fredensborg		18
	Midgården	Halsnæs		10
	Pensionistklubben Ebberød	Rudersdal		15
	Regnbuen	Hillerød		36
Rudersdal Dagtilbud Bifrost	Rudersdal		23	
Rønnegård	Region Hovedstaden		4	

	Trekløveret	Halsnæs	20
	UUC Maglemeden	Ballerup	85
<i>§ 104 i alt</i>			21 962,5
§ 105, stk. 2	Ahornparken	Gribskov	29
	Botilbuddet Skovbo	Allerød	12
	Cathrinegården	Gladsaxe	23
	Følstruphusene	Hillerød	59
	Kobbeltusene Kirkeleddet 6	Gribskov	8
	Kronborghus	Helsingør	21
	Kronborgsund	Helsingør	8
	Lindegården	Fredensborg	24
	Rosenfeldthusene	Frederikssund	17
	Skelhøj, Lillestræde	Egedal	30
	Skovgården	Herlev	24
	Søvænge	Egedal	28
	Vestfløjen (Slotsherrens Vænge 6)	Rødovre	14
	Rugvænget	Egedal	3
	Vejbo	Egedal	8
<i>§ 105, stk. 2</i>			15 308
§ 105, stk. 2 / § 108	Ebberød	Rudersdal	64
<i>§ 105, stk. 2/§ 108 i alt</i>			1 64
§ 107	Boligerne på Herlufsdalsvej	Hillerød	20
	Boligerne på Skovstien 8-12	Hillerød	27
	Hulegården	Region Hovedstaden	1
	Brederødvej	Egedal	3
<i>§ 107 i alt</i>			4 51
§ 107 afl.	Torvevej	Ballerup	12,5
<i>§ 107 afl. i alt</i>			1 12,5
§ 108	Bank-Mikkelsens Vej 20-28	Gentofte	38
	Blindenetværket	Gentofte	38
	Blomsterhusene	Gentofte	42
	Boligerne Brøndbyøstervej	Brøndby	25
	Frøgård Alle	Høje-Taastrup	24
	Herstedøster Sidevej	Albertslund	24
	Hulegården	Region Hovedstaden	40
	Højsletten	Herlev	24
	Kamager	Region Hovedstaden	44
	Kellersvej 10	Gladsaxe	52
	Kellersvej 8-9	Gladsaxe	36
	Kobbeltusene - Gydevej	Gribskov	14
	Midgården	Halsnæs	28
	Pensionatet Lionslund	Brøndby	24
	Rønnegård	Region Hovedstaden	26
	Ved Kirkeengen	Egedal	2
	Bredegaard*	Region Hovedstaden	33
	Bredegaard Døv/Blindeafdeling*	Region Hovedstaden	7
<i>§ 108 i alt</i>			18 521

Udviklingshæmning total	62	1.951
--------------------------------	-----------	--------------

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Tabel 6: Oversigt over tilbud målrettet voksne med stofmisbrug

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2019	Antal pladser 2019
§ 101	KABS	Glostrup		725
	Nordsjællands Misbrugscenter	Region Hovedstaden		94
§ 101 i alt			2	819
§ 142	KABS	Glostrup		703
§ 142 i alt			1	703
Stofmisbrug total			3	1.522

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: De ambulante tilbud er opgjort i antal ambulante forløb.

Tabel 7: Oversigt over tilbud målrettet voksne udsat for overgreb og hjemløshed

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2019	Antal pladser 2019
§ 109 Overgreb	Frederiksværk Krisecenter*	Halsnæs		8
	Hellerup Krisecenter*	Gentofte		11
	Kvindehuset	Lyngby-Taarbæk		10
	Kvindekrisecenter Bornholm*	Bornholm		4
§ 109 i alt			4	33
§ 110 Hjemløshed	Blå Kors pensionat*	Høje-Taastrup		17
	Novavipensionatet	Glostrup		10
	Overførstegården*	Gentofte		23
	Center for Forsorg og Behandling (CFB)	Region Hovedstaden		116
	Tornehøjgård	Gladsaxe		20
§ 110 i alt			5	213
§ 109 og § 110	Krisecentret Svendbjerggård*	Region Hovedstaden		29
§ 109 og § 110 i alt			1	29
Overgreb og hjemløshed total			10	275

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte.

Tabel 8: Oversigt over tilbud til voksne med erhvervet hjerneskade

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	Antal tilbud 2019	Antal pladser 2019
§ 104	Basen i Rødbo	Ballerup		12
	Basen Taxhuset	Høje-Taastrup		12
	Oasen Taxhuset	Høje-Taastrup		25
§ 104 i alt			3	49

§ 107	Taxhuset	Høje-Taastrup		2
<i>§ 107 i alt</i>			1	2
§ 108	Taxhuset	Høje-Taastrup		50
	Tilbuddet Rødbo	Ballerup		40
<i>§ 108 i alt</i>			2	90
Erhvervet hjerneskade i alt			6	141

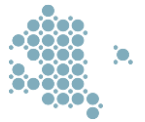
Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Tabel 9: Oversigt over kommunikationscentre til voksne

Paragraf	Tilbud	Driftsherre (kommune/region)	
LSV	Kommunikationscentret Hillerød	Hillerød	
LSV	Kommunikationscentret i Region H	Region Hovedstaden	
LSV	Center for Specialundervisning for Voksne	København	
LSV	Kommunikationscenter Bornholm	Bornholm	
Kommunikationscentre i alt			4

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: kommunikationscentrene er ambulante tilbud uden på forhånd fastsatte aktivitetstal, hvorfor der ikke er indberettet pladstal for disse tilbud. Kommunikationscentrene er etableret efter Lov om Specialundervisning for Voksne (LSV).

3. De mest specialiserede tilbud omfattet af Udviklingsstrategi 2019-2020

Der er opstillet seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som de mest specialiserede tilbud skal kunne imødekomme. Et givent tilbud skal leve op til følgende regel for opfyldelse af de seks kriterier for at blive defineret som mest specialiseret:

Regel:	Tilbuddet skal kunne opfylde mindste fem ud af samtlige seks kriterier, førend tilbuddet kan defineres som mest specialiseret.
---------------	---

Det skal understreges, at selvom et givent tilbud ikke lever op til kriterierne som mest specialiseret, vil det i langt de fleste tilfælde fortsat være omfattet som et højt specialiseret tilbud i Udviklingsstrategien i Rammeaftalen.

Nedenfor gennemgås de seks kriterier enkeltvist i skematisk form.

Kriterium 1	Målgrupperne skal være af en så lille volumen, at hyppigheden af tilfælde i den enkelte kommune er meget lille. Defineret som i gennemsnit maksimalt 0,5 tilfælde om året pr. 10.000 indbyggere i alderen 0-64 år.
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud, som er målrettet de helt små målgrupper fra de øvrige tilbud i Udviklingsstrategien. Definitionen af en lille volumen giver en indikation af omfanget, der kan anvendes som retningsgivende ved konkrete vurderinger af tilbud.
Eksempel	Målgrupper, som har en så lille volumen, at den enkelte kommune kun sjældent oplever at have borgere inden for målgruppen, og ofte kan der gå flere år imellem tilfældene i kommunen.

Kriterium 2	Målgrupperne skal have en høj kompleksitetsgrad, defineret som minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter.
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud i Udviklingsstrategien, som er målrettet de målgrupper med den højeste kompleksitet. Grænsen er sat ved minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter. Længevarende karakter kan også dække over en kronisk tilstand, hvor der ikke nødvendigvis er udsigt til forbedring af borgerens funktionsevne, eller hvor forbedringen kræver en varig vedligeholdelse. Hvornår en kompleksitet kan betegnes som værende svær vil primært afhænge af graden af funktionsnedsættelsen, jf. VUM og Socialstyrelsens udrædningsværktøj på børnehandicapområdet. På børne- og ungeområdet kan en svær kompleksitet af længevarende karakter også være knyttet til de familiemæssige ressourcer.
Eksempler	<ul style="list-style-type: none"> - Børn og unge med samtidige svære kompleksiteter såsom svære fysiske funktionsnedsættelser kombineret med svære psykiske lidelser, stærk udadreagerende adfærd og svage familieressourcer. - Voksne med samtidige svære kompleksiteter så som svær udviklingshæmning kombineret med stærke personlighedsforstyrrelser samt en særlig udadreagerende og selvskadende adfærd. - Ovenstående eksempler er ikke udtømmende for, hvad der kan defineres som værende svære kompleksiteter. Vurderingen af, hvad der kan betragtes som værende en svær kompleksitet, bør baseres på konkrete vurderinger af et givent tilbuds målgruppe, hvilket fx kan foretages af en nedsat task force (se bagerst i dokumentet).

Kriterium 3	Det vurderes nødvendigt at have et tilbud for pågældende målgrupper i hovedstadsregionen for at sikre selvforsyningen i regionen.
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at definere de tilbud, som varetager en bestemt funktion over for en bestemt målgruppe, som vurderes nødvendig at have til stede i hovedstadsregionen. Nødvendigheden kan være betinget af, at funktionen vurderes som uundværlig af hensyn til bevarelse af kompetencer og viden i regionen m.v. Den pågældende

målgruppe, som tilbuddet er målrettet, behøver ikke at have en bestemt størrelse eller en høj kompleksitet for at falde ind under dette kriterium.

Kriterium 4 Målgruppernes høje kompleksitet og behov for helt særlig støtte og behandling betyder, at målgruppens behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.

Beskrivelse Formålet med dette kriterium er at afgrænse de målgrupper, hvis behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen, og dermed også andre tilbud i udviklingsstrategien.

Kriterium 5 For at kunne opretholde og udvikle tilbuddet samt sikre rentabel drift skal tilbuddet have hele hovedstadsregionen som optageområde.

Beskrivelse Formålet med dette kriterium er at afgrænse de tilbud, som er afhængige af et optageområde på størrelse med hovedstadsregionen for at kunne drives rentabelt og fagligt.

Kriterium 6 Tilbuddene skal kunne dække målgruppernes særlige behov for specialiseret støtte og behandling gennem særlige fysiske rammer, særligt specialiserede kompetencer og/eller anvendelse af avanceret velfærdsteknologi.

Beskrivelse Formålet med dette kriterium er, at definere de tilbud, som imødekommer målgruppernes helt særlige behov gennem tilbuddets fysiske rammer, specialiserede kompetencer samt anvendelse af avanceret velfærdsteknologi.

Eksempler Fysiske rammer: *Skærmede enheder, særligt aldersrettede miljøer, særligt rummelige omgivelser med plads til fysiske aktiviteter/udfoldelser, åbne vidder m.v.*

Specialiserede kompetencer: *Eksperter hos enkelte medarbejdere og specialiserede tværfaglige kompetencer i sammensætningen af personalegruppen, der gør at målgruppen kan støttes og udvikles, anvendelse af anerkendte metoder, særlig viden om retsanbragte voksne, særlig tilgang til familie og pårørende m.v. Samtidig er et fokus på udviklingsperspektivet hos borgerne væsentligt.*

Avanceret velfærdsteknologi: *Anvendelse af spisrobotter, kommunikationshjælpemidler m.v.*

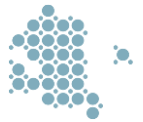
Ovenstående eksempler er ikke udtømmende, for hvad der kan defineres som værende nødvendigt for at imødekomme målgruppernes helt særlige behov. Definitionen afhænger af konkrete vurderinger af et givent tilbuds indsatser.

3.1 DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD PÅ BØRNE- OG UNGEOMRÅDET

På baggrund af de opstillede kriterier er for 2019-2020 udvalgt tre selvstændige tilbud målrettet målgrupper på børne- og ungeområdet med helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling, som vurderes lever op til kriterierne på indeværende tidspunkt. Disse tre tilbud var også defineret som mest specialiserede i Udviklingsstrategierne for 2015-2018. Tilbuddene gennemgås nedenfor enkeltvis i skematisk form. Udvalgelsen af tilbud er et udtryk for et øjebliksbillede af de eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.

To af de udvalgte tilbud er helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven og Folkeskoleloven (fx § 32, § 66 nr. 6 og § 20 stk. 2), og som i sig selv er vurderet helt unikke. Tilbuddene er følgende:

- ▶ Børneungecenter for Rehabilitering
- ▶ Nødebogård

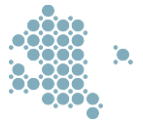

► Sofieskolen¹.

Nedenfor beskrives de udvalgte tilbud på børne- og ungeområdet enkeltvis i forhold til målgruppe, driftsherre, opfyldelse af kriterier samt øvrige opmærksomhedspunkter.

Tilbud:		Børneungecenter for Rehabilitering
Paragraf:	Ambulant behandlingstilbud tilbud (SEL § 11 stk. 4, SUL § 20 stk. 3 og § 140)	
Målgruppe:	Børn og unge med erhvervet hjerneskade	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet	Nej	- Tilbuddets målgruppe er børn og unge med erhvervet hjerneskade. Der er ikke nødvendigvis tale om en høj kompleksitet i målgruppen i forhold til definitionen i kriteriet. Tilbuddet lever derfor på nuværende tidspunkt ikke op til kriteriet.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Tilbuddets målgruppe har så særlige behov, at behovene ikke aktuelt kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	- Tilbuddet har helt særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppens særlige behov. - Tilbuddet tilbyder højt specialiserede, intensive forløb, omfattende sproglig og fysisk træning, kognitiv rehabilitering i fase 3 genoptræning m.v. - Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af specialiserede personalekompetencer. - Tilbuddet yder desuden sparring (konsulentbistand) til kommuner.
Særlig opmærksomhed		- Der er aktuelt ingen særlige opmærksomhed.

¹ Tilbud er et selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Gladsaxe Kommune, og følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte i hovedstadsregionen.

Tilbud:	Nødebogård	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 36, § 66 nr. 6 inkl. aflastning, FSL § 20 stk. 2)	
Målgruppe:	Børn og unge med sværest grad af sindslidelse	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er typisk unge med sværest grad af sindslidelse. Der er tale om de svageste inden for målgruppen med lavest funktionsniveau, som omfatter unge med multiple kompleksiteter. Tilbuddet opfylder på nuværende tidspunkt kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet sin høje kompleksitet, så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for unge med netop denne problemstilling i regionen.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Særlig høj specialiseret viden og videmiljø (tværfagligt). - Særlig tæt samarbejde med psykiatrien og sammensætningen af faglige kompetencer er afgørende for tilbuddets særlige funktion.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Der er blevet foretaget en række ændringer omkring den særlig skærmede enhed under Nødebogård, Mikkello. Tilbuddet er blevet sammenlagt med Haraldslund, som ligger i Bagsværd, der er blevet foretaget nogle personalemæssige ændringer med henblik på at sikre den nødvendige tværfaglighed. Derudover er der foretaget en reduktion i antallet af pladser.

Tilbud:	Sofieskolen	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 32, § 36, § 66 nr. 6, FSL § 20 stk. 2)	
Målgruppe:	Børn og unge med laveste funktionsniveau inden for autisme samt kognitiv udviklingshæmning	
Driftsherre:	Selvejende med driftsoverenskomst med Gladsaxe Kommune	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse

1. <i>Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er børn og unge med de laveste funktionsniveauer inden for autisme samt kognitiv udviklingshæmning, og dermed svære og multiple kompleksiteter. Tilbuddet lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Helhedstilbuddet til denne målgruppe, som det ses på Sofieskolen, findes ikke på nuværende tidspunkt i andre tilbud i hovedstadsregionen. Målgruppens helt særlige behov kan på nuværende tidspunkt ikke imødekommes i andre eksisterende tilbud.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet modtager i dag børn og unge fra hele Sjælland, og har brug for et optageområde af hovedstadsregionens størrelse.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Særligt aldersrettede miljøer for målgruppen. Det er helhedstilbuddet og sammenhængen mellem de forskellige tilbud, som gør Sofieskolen unik. - Særlig socialpædagogisk tilgang og specialiseret viden om den afgrænsede målgruppe.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Tilbuddet planlægger en modernisering af afdelinger, der forventes færdig i efteråret 2019.

3.2 DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD PÅ VOKSENOMRÅDET

På baggrund af de opstillede kriterier er der på voksenområdet udvalgt seks selvstændige tilbud målrettet målgrupper med helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling, som på indeværende tidspunkt lever op til kriterierne. Disse seks tilbud var også defineret som mest specialiserede i Udviklingsstrategierne for 2015-2018. Valget af tilbud er et udtryk for et øjebliksbillede af de eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.

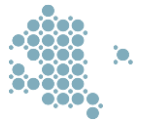
Flere af de seks tilbud er helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven (fx SEL § 104, § 107 og § 108). De første fire af tilbuddene er vurderet helt unikke, mens de sidste to tilbud er målrettet samme målgruppe. Således er der tale om seks tilbud, som er målrettet fem helt særlige målgrupper. Tilbuddene er følgende (i ikke-prioriteret rækkefølge):

- ▶ Blindenetværket
- ▶ Bredegård Døv/blindeafdeling²
- ▶ Jonstrupvang³
- ▶ Rønnegård
- ▶ Stokholtbuen
- ▶ Lyngdal.

Nedenfor beskrives de udvalgte tilbud på voksenområdet enkeltvis i forhold til målgruppe, driftsherre, opfyldelse af kriterier samt øvrige opmærksomhedspunkter.

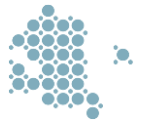
² Tilbud er et selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden, og følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte i hovedstadsregionen.

³ Tilbud er et selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden, og følges i regi af Udviklingsstrategien som en samlet del af den højt specialiserede tilbudsvifte i hovedstadsregionen.

Tilbud:	Blindenetværket	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende	
Driftsherre:	Gentofte Kommune	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
<i>1. Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
<i>2. Komplexitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende. Der er tale om en gruppe af de allersvageste borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder udviklingshæmning, fysiske handicaps, autismspektrumforstyrrelser, manglende sprog m.v. Tilbuddet lever op til kriteriet.
<i>3. Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
<i>4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.
<i>5. Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
<i>6. Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddet har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. - Tilbuddet har opbygget et særligt miljø for målgruppen, hvor borgerne er inddelt i afdelinger efter aldersgrupper. - Tilbuddet er beliggende i et lukket område afskærmet fra trafik m.v. - Tilbuddet besidder specialiseret ekspertise inden for kommunikation med målgruppe, neuropædagogik (sansestimulation). - Tilbuddet anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Botilbuddene Bank-Mikkelsensvej 20-28, Blindenetværket og Blomsterhusene vil 2019-2020 blive ændret fra tre botilbud efter Servicelovens § 108 til fire nye botilbud efter § 105 i lov om almene boliger. - Tilbuddenes samlede kapacitet blive udvidet fra 118 til 120 pladser.

Tilbud:	Bredegård Døv/blindeafdeling	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne døvblindfødte	
Driftsherre:	Selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden	

Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Målgruppen for tilbuddets døv/blindeafdeling er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne døvblindfødte. Der er tale om en af de svageste grupper af borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder syns- og hørenedsættelse, udviklingshæmning m.v.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddets døv/blindeafdeling har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	- Tilbuddets døv/blindeafdeling har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. - Tilbuddets døv/blindeafdeling besidder særlig specialiseret viden om kommunikation med målgruppen, herunder taktilt tegnsprog, haptisk kommunikation m.v. - Tilbuddet døv/blindeafdeling imødekommer målgruppens behov for 1:1 støtte i alle former for aktiviteter. - Tilbuddet døv/blindeafdeling har et unikt miljø for målgruppen. - Tilbuddet døv/blindeafdeling anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler.
Særlig opmærksomhed		- Det er alene tilbuddets døv/blindeafdeling, der betragtes som unikt. - Tilbuddets øvrige tilbud er til dels målrettet samme målgruppe som Blindenetværket.

Tilbud:	Jonstrupvang	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne spastikere med svære kognitive vanskeligheder og fysiske funktionsnedsættelser	
Driftsherre:	Selvejende tilbud med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.

2. Komplexitet	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne spastikere. Der er tale om en gruppe af de svageste borgere, med svære kognitive vanskeligheder og store fysiske funktionsnedsættelser, der ikke kan rummes i egen bolig. Tilbuddet opfylder på nuværende tidspunkt kriteriet.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Hyppigheden af tilfælde inden for målgruppen er så sjældne, at hovedparten af kommunerne i hovedstadsregionen ikke kan imødekomme målgruppens behov alene eller i klynger. - Dog findes enkeltstående eksempler på, at nogle kommuner godt kan varetage målgruppen inden for eget regi. Således kan det være muligt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at varetage målgruppens behov.
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddet sælger både pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland, og har således behov for et optageområde svarende til regionens størrelse for at kunne drives rentabelt. - Dog kan det i visse tilfælde være rentabelt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at drive et tilbud for målgruppen, jf. kriterium 4.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	- Tilbuddet har og udvikler særlige fysiske rammer tilpasset målgruppen samt et særligt miljø for målgruppen, hvor unge-miljøet særligt fremhæves. - Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af personalet, som giver mulighed for en individualiseret tilgang til målgruppen. - Tilbuddet besidder en særlig viden om kommunikation med målgruppen og stor fokus på at udvikle målgruppens egenmestring og ressourcer. - Tilbuddet anvender og deltager i udvikling af særlige teknologiske hjælpemidler, såsom spiseroboter, kommunikationshjælpemidler m.v.
Særlig opmærksomhed		- Der er aktuelt ingen særlig opmærksomhed.

Tilbud:	Rønnegård	
Paragraf:	SEL § 103, § 108	
Målgruppe:	Voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt personer med tilsyns- og anbringelsesdomme.	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt ikke-personfarlig kriminalitet.

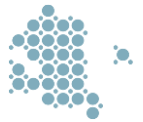
		<ul style="list-style-type: none"> - Hertil har flere inden for tilbuddets målgruppe tilsyns- og/eller anbringelsesdomme. - Tilbuddet lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet sin høje kompleksitet, så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet dækker hele hovedstadsregionen. Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	<ul style="list-style-type: none"> - Tilbuddet er beliggende i landlige omgivelser, der kan tilgodese målgruppens behov for plads og rum. - Tilbuddet besidder særlig viden om målgruppen, herunder neuropædagogik, viden om særlige juridiske forpligtelser og tilgangen til målgruppen. - Tilbuddets skærmede enheder vurderes afgørende. - Tilbuddet har tre særforanstaltninger i tilknytning til de øvrige pladser, som vurderes unikke (og overvejer at udbygge). - Tilbuddet kan etablere særlige projekter jf. SEL § 107.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Efterspørgslen er på nuværende tidspunkt generelt større end udbuddet af pladser. - Tilbuddet har igangsat en proces med at byggemodne nabogrunden med henblik på at kunne etablere flere enkeltmandsprojekter, som der er særlig efterspørgsel på.

Tilbud:	Stokholtbuen	
Paragraf:	SEL § 104, § 108 (skærmede enheder/domæner)	
Målgruppe:	Voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd.	
Driftsherrer:	Ballerup Kommune	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe for de skærmede enheder/domæner er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne med svære udviklingsforstyrrelser/ svær autisme og problemskabende adfærd, der typisk har behov for 1:1 normering. Tilbuddets skærmede enheder/domæner lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud i form af skærmede enheder/domæner til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen. Dette kriterium vægter særligt højt i task forcens vurdering af tilbuddet.

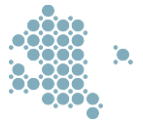

4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet graden af kompleksitet, meget store vanskeligheder ved at indgå i sammenhæng med andre mennesker. Behovene hos tilbuddets målgruppe vurderes derfor ikke at kunne imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. Optageområde	Nej	- Der findes på nuværende tidspunkt to ligestillede tilbud med skærmede enheder/domæner, der er målrettet denne målgruppe, hvorfor dette kriterium ikke er opfyldt. På nuværende tidspunkt er der således grundlag for at drive mere end ét tilbud i regionen. Hvis efterspørgslen falder, kan der dog være behov for at genvurdere behovet for to tilbud i regionen.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	- Tilbuddets skærmede enheder/domæner vurderes unikke, og er i mange tilfælde alternativ til enkeltmandsprojekter. - Tilbuddet besidder særlig faglig kompetence og særlig viden om målrettede metoder.
Særlig opmærksomhed		- Det er alene tilbuddets skærmede enheder/domæner, der vurderes som unikke, og som således karakteriseres som mest specialiseret. - Der er flere tilbud målrettet autister i hovedstadsregionen, men de øvrige tilbud lever aktuelt ikke op til kriterium 1 og 2.

Tilbud:	Lyngdal	
Paragraf:	SEL § 104, § 108 (skærmede enheder/domæner)	
Målgruppe:	Voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd.	
Driftsherrer:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Tilbuddets målgruppe for de skærmede enheder/domæner er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Kompleksitet	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne med svære udviklingsforstyrrelser/ svær autisme og problemskabende adfærd, der typisk har behov for 1:1 normering. Tilbuddets skærmede enheder/domæner lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud i form af skærmede enheder/domæner til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen. Dette kriterium vægter særligt højt i task forcens vurdering af tilbuddet.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet graden af kompleksitet, meget store vanskeligheder ved at indgå i sammenhæng med andre mennesker. Behovene hos tilbuddets målgruppe vurderes derfor ikke at kunne imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. Optageområde	Nej	- Der findes på nuværende tidspunkt to ligestillede tilbud med skærmede enheder/domæner, der er målrettet denne målgruppe, hvorfor dette kriterium ikke er opfyldt. På nuværende tidspunkt er der således grundlag for at drive mere end ét tilbud i regionen. Hvis efterspørgslen falder, kan der dog være behov for at genvurdere behovet for to tilbud i regionen.

<i>6. Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	<ul style="list-style-type: none">- Tilbuddets skærmede enheder/domæner vurderes unikke, og er i mange tilfælde alternativ til enkeltmandsprojekter.- Tilbuddet besidder særlig faglig kompetence og særlig viden om målrettede metoder.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		<ul style="list-style-type: none">- Det er alene tilbuddets skærmede enheder/domæner, der vurderes som unikke, og som således karakteriseres som mest specialiseret.- Der er flere tilbud målrettet autister i hovedstadsregionen, men de øvrige tilbud lever aktuelt ikke op til kriterium 1 og 2.

4. Udvikling i kapacitet og belægning i tilbudstyper fordelt på målgrupper i Udviklingsstrategi

4.1 UDVIKLING I KAPACITET OG BELÆGNING I MÅLGRUPPER INDEN FOR PÅ DET HØJT SPECIALISEREDE BØRNE- OG UNGEOMRÅDE

På børne- og ungeområdet følges i regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018 16 højt specialiserede døgn- og dagtilbud efter paragrafferne i Serviceloven. De højt specialiserede tilbud er målrettet målgrupperne *børn og unge med psykiske vanskeligheder, udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning*. Sammenlagt omfatter de 16 højt specialiserede tilbud 257 døgn- og dagpladser i 2019.

Generelt har der siden 2007 været en nedgang i tilbud og pladser på børne- og ungeområdet inden for Udviklingsstrategiens områder grundet kommunernes strategier om inklusion og mindst mulige indgribende indsatser i nærmiljøet. Denne udvikling ser ud til at have fundet et stabilt niveau. Siden 2014 er der således kun foretaget mindre op- og nedjusteringer i antallet af døgn- og dagpladser i tilbuddene til børn og unge.

4.1.2 Anvendelsen af tilbudsviften

Driftsherrernes indberetninger om, hvilke børn og unge der pr. 31. december 2017 var indskrevet på de døgntilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategi 2019-2029, giver et billede af, at det hovedsageligt var børn og unge med udviklingshæmning.

Derudover viser indberetningerne, at over halvdelen af de børn og unge, der var indskrevet på døgntilbuddene målrettet udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning var i aldersgruppen 0-14 år, mens den største procentvise andel af børn og unge indskrevet på døgntilbud målrettet psykiske vanskeligheder var inden for aldersgruppen 15-17 år, jf. figur 1 nedenfor. Dette svarer i store træk til den indberettede aldersfordeling i 2016.

Figur 1: Aldersfordeling i døgntilbud til børn og unge fordelt på tilbuddenes primære målgrupper

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

I tabel 1 til 4 fremgår oversigten over udviklingen i kapacitet og belægning i de højt specialiserede tilbud til børn og unge fordelt på målgrupper og tilbudstyper efter paragraffer i Serviceloven.

Tabel 1: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med udviklingsforstyrrelser

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Udvikling 2014-2019
§ 32	1	Pladstal	8	8	8	8	8	8	0%
		Pladsforbrug i alt	4,6	7,1	6,7	6,5			
		Belægningsprocent	57%	88%	84%	81%			
§ 36	1	Pladstal	25	25	25	25	25	25	0%
		Pladsforbrug i alt	19,8	19,4	23,5	22,6			
		Belægningsprocent	79%	77%	94%	91%			
§ 66 nr. 6	1	Pladstal	17	17	17	17	17	17	0%
		Pladsforbrug i alt	19,0	19,3	16,4	14,8			
		Belægningsprocent	112%	113%	97%	87%			
§ 66 nr. 6 afl	2	Pladstal	13	13	14	14	14	14	8%
		Pladsforbrug i alt	12,7	12,4	15,9	15,3			
		Belægningsprocent	98%	95%	113%	109%			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

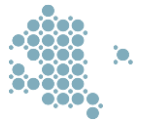
Tabel 2: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med udviklingshæmning

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Udvikling 2014-2019
§ 32	1	Pladstal	32	32	35	35	23	23	-28%
		Pladsforbrug i alt	36,0	37,4	36,6	29,9			
		Belægningsprocent	112%	117%	105%	86%			
§ 66 nr. 6	1	Pladstal	21	21	19	20	20	20	-5%
		Pladsforbrug i alt	20,3	19,6	20,7	21,5			
		Belægningsprocent	97%	93%	109%	108%			
§ 66 nr. 6 og § 107	2	Pladstal	44	45	42	42	40	40	-9%
		Pladsforbrug i alt	43,6	42,9	41,9	40,8			
		Belægningsprocent	99%	95%	100%	99%			
§ 66 nr. 6 afl	3	Pladstal	62	61	59	59	57	57	-8%
		Pladsforbrug i alt	54,1	53,2	58,9	56,9			
		Belægningsprocent	87%	87%	100%	84%			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Tabel 3: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med psykiske vanskeligheder - sindslidelse

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Udvikling 2014-2019
§ 36	1	Pladstal	8	8	8	8	7	7	-12%
		Pladsforbrug i alt	8,2	6,4	7,8	5,9			
		Belægningsprocent	103%	79%	97%	74%			
§ 66 nr. 6	1	Pladstal	28	29	28	25	25	25	-10%
		Pladsforbrug i alt	27,9	25,9	19,9	26,7			
		Belægningsprocent	100%	89%	71%	107%			
§ 66 nr. 6 og § 107	1	Pladstal	5	5	6	3	3	3	-40%
		Pladsforbrug i alt	5,9	6,6	5,5	2,8			
		Belægningsprocent	118%	132%	91%	96%			
§ 66 nr. 6 afl	1	Pladstal	1	1	0,1	0,2	0,2	0,2	-80%
		Pladsforbrug i alt	0,2	0,1	0,6				

Belægningsprocent	16%	9%	596%
-------------------	-----	----	------

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: Nødbogård aflastningstilbud efter § 66 nr. 6 anvender fleksible pladser. Antallet på 0,2 plads er således ikke et udtryk for den reelle kapacitet, som tilpasses efter efterspørgslen.

Tabel 4: Udvikling i antal aktive sager i kommunikationscentre til børn og unge

Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	Udvikling 2014-2017
4	Antal aktive sager (cpr. nr.)	838	871	943	854	2%

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

4.2 UDVIKLING I KAPACITET OG BELÆGNING I MÅLGRUPPER INDEN FOR PÅ DET HØJT SPECIALISEREDE VOKSENMÅRÅDE

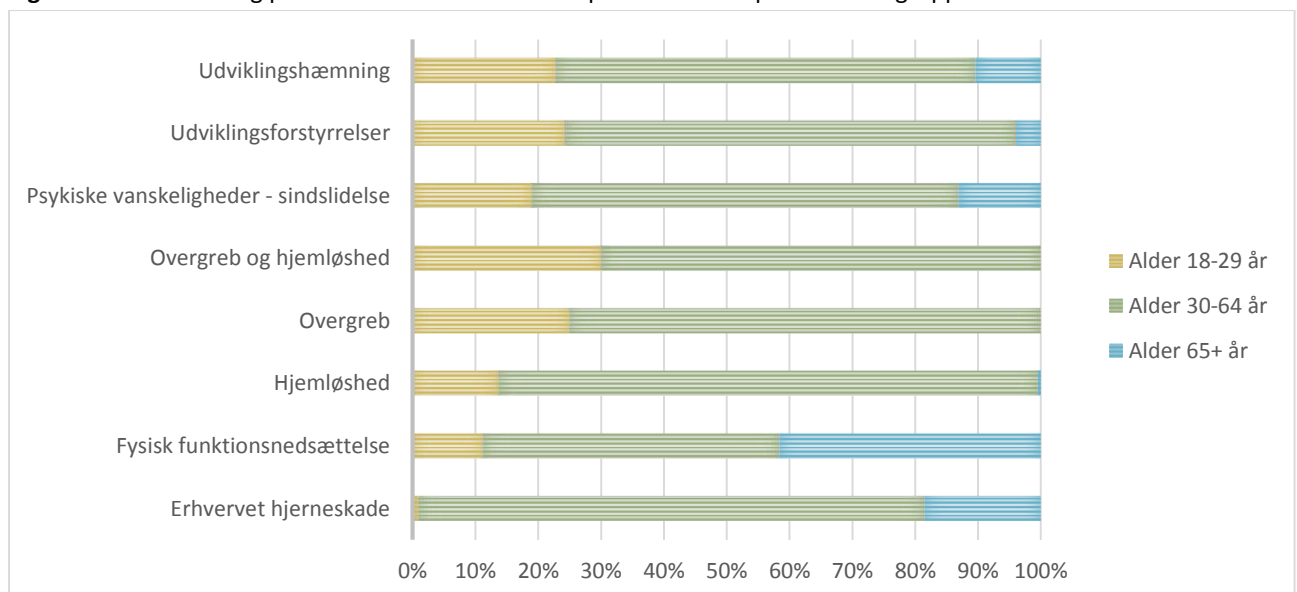
På voksenområdet følges i regi af Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018 135 døgn- og dagtilbud samt 3 ambulante tilbud til voksne med stofmisbrug efter paragrafferne i Serviceloven og Sundhedsloven. Tilbuddene er målrettet otte overordnede målgrupper inden for voksenområdet (voksne med psykiske vanskeligheder, udviklingshæmning, udviklingsforstyrrelser, fysisk funktionsnedsættelse, erhvervet hjerneskade, stofmisbrug, samt overgreb og hjemløshed). Tilbuddene omfatter i 2019 sammenlagt 3.373 døgn- og dagpladser samt 1.512 ambulante forløb til stofmisbrugere. Desuden omfatter Udviklingsstrategien på voksenområdet fire kommunikationscentre, som i 2017 havde 14.365 aktive sager.

Generelt ligger antallet af pladser i døgn- og dagtilbud i de højt specialiserede tilbud til voksne nogenlunde stabilt i perioden 2014 til 2018.

4.2.1 Anvendelsen af tilbudsviften

Derudover viser indberetningerne, at den største andel af de mennesker, der var indskrevet på botilbuddene var i aldersgruppen 30-64 år. Dog er billedet noget anderledes for botilbud målrettet voksne med fysisk funktionsnedsættelse, hvor der pr. 31. december 2017 var indskrevet en betydelig større andel voksne i aldersgruppen 65 år og derover end på de øvrige tilbud, jf. figur 2 nedenfor. Denne fordeling svarer i store træk til den indberettede aldersfordeling i 2016.

Figur 2: Aldersfordeling på botilbud til voksne fordelt på tilbuddenes primære målgrupper

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

I tabel 5 til 12 fremgår oversigter over udviklingen i kapacitet og belægning i de højt specialiserede tilbud til voksne på målgrupper og tilbudstyper efter paragraffer i Serviceloven.

Tabel 5: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med udviklingsforstyrrelser

Paragraf	Antal tilbud								Udvikling 2014-2019
	2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
§ 104	7	Pladstal	133	138	140	145	145	145	8%
		Pladsforbrug i alt	129,7	133,8	136,5	125,4			
		Belægningsprocent	98%	97%	98%	95%			
§ 105, stk. 2	3	Pladstal	81	84	84	84	84	84	4%
		Pladsforbrug i alt	82,1	81,7	82,8	82,6			
		Belægningsprocent	101%	97%	99%	98%			
§ 107	1	Pladstal	5	3	3	3	3	3	-40%
		Pladsforbrug i alt	2,8	2,4	3,5	2,4			
		Belægningsprocent	55%	81%	117%	80%			
§ 108	7	Pladstal	99	99	102	103	102	102	3%
		Pladsforbrug i alt	98,0	99,9	101,3	99,8			
		Belægningsprocent	99%	101%	99%	98%			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Tabel 6: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med fysisk funktionsnedsættelse

Paragraf	Antal tilbud								Udvikling 2014- 2019
	2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
§ 104	2	Pladstal	43	43	43	43	43	43	0%
		Pladsforbrug i alt	41,8	39,1	33,0	44,1			
		Belægningsprocent	97%	91%	77%	101%			
§ 108	2	Pladstal	112	112	112	112	112	112	0%
		Pladsforbrug i alt	111,1	109,1	109,8	110,3			
		Belægningsprocent	99%	97%	98%	98%			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Tabel 7: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med erhvervet hjerneskade

Paragraf	Antal tilbud								Udvikling 2014- 2019
	2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
§ 104	3	Pladstal	24	24	24	49	49	49	104%
		Pladsforbrug i alt	24,2	24,9	24,7	46,9			
		Belægningsprocent	101%	104%	103%	95%			
§ 107	1	Pladstal	-	-	-	2	2	2	-
		Pladsforbrug i alt				1,5			
		Belægningsprocent				78%			
§ 108	2	Pladstal	90	90	90	80	90	90	0%
		Pladsforbrug i alt	89,1	90,0	87,1	78,7			
		Belægningsprocent	99%	100%	97%	98%			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Tabel 8: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med udviklingshæmning

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst							Udvikling 2014-2019
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	
§ 103	2	Pladstal	46	40	38	38	32	32	-30%
		Pladsforbrug i alt	43,9	38,2	41,2	43,5			
		Belægningsprocent	95%	95%	108%	114%			
§ 104	21	Pladstal	909,5	908,5	925,5	970,5	962,5	962,5	5%
		Pladsforbrug i alt	922,3	883,5	864,6	927,5			
		Belægningsprocent	101%	97%	93%	101%			
§ 105, stk. 2	16	Pladstal	318	318	318	325	305	305	-4%
		Pladsforbrug i alt	290,3	281,3	315,3	322,4			
		Belægningsprocent	91%	88%	99%	105%			
§ 107	4	Pladstal	38	41	41	43	51	51	34%
		Pladsforbrug i alt	37,8	39,9	42,9	39,8			
		Belægningsprocent	99%	97%	105%	72%			
§ 107 afl	1	Pladstal	10,5	10,5	12,5	12,5	12,5	12,5	19%
		Pladsforbrug i alt	10,4	11,7	13,0	12,5			
		Belægningsprocent	99%	112%	104%	100%			
§ 108	19	Pladstal	554	546	543	537	521	521	-6%
		Pladsforbrug i alt	536,8	534,5	524,9	515,8			
		Belægningsprocent	97%	98%	97%	93%			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Tabel 9: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med psykiske vanskeligheder - sindslidelse

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst							Udvikling 2014-2019
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	
§ 104	3	Pladstal	7	7	8	18	18	18	157%
		Pladsforbrug i alt	7,3	6,7	11,9	19,7			
		Belægningsprocent	104%	95%	148%	150%			
§ 105, stk. 2	2	Pladstal	56	56	56	56	56	56	0%
		Pladsforbrug i alt	54,0	54,1	54,6	55,2			
		Belægningsprocent	96%	97%	98%	98%			
§ 107	9	Pladstal	82	87	87	112	106,5	106,5	29%
		Pladsforbrug i alt	80,6	75,2	92,5	100,7			
		Belægningsprocent	98%	86%	106%	88%			
§ 107 og § 108	5	Pladstal	110	113	116	116	116	116	5%
		Pladsforbrug i alt	109,7	115,0	114,8	114,7			
		Belægningsprocent	100%	102%	99%	99%			
§ 108	5	Pladstal	174	175	167	141	146	146	-16%
		Pladsforbrug i alt	169,0	197,2	151,8	144,9			
		Belægningsprocent	97%	113%	91%	102%			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Tabel 10: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne udsat for hjemløshed og overgreb

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst							Udvikling 2014-2019
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	
§ 110	5	Pladstal	177	184	203	205	215	215	21%

		Pladsforbrug i alt	182,4	189,3	210,0	203,8			
		Belægningsprocent	103%	103%	103%	88%			
§ 109	4	Pladstal	29	29	31	35	35	35	21%
		Pladsforbrug i alt	27,4	27,2	27,9	25,5			
		Belægningsprocent	94%	94%	91%	69%			
§ 109 og § 110	1	Pladstal	25	29	29	29	29	29	16%
		Pladsforbrug i alt	25,8	25,5	29,9	30,3			
		Belægningsprocent	103%	88%	103%	104%			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Note: Der er ikke indberettet tal fra Frederiksværk Krisecenter §109 i 2017.

Tabel 11: Udvikling i kapacitet og belægning i ambulante tilbud målrettet voksne med stofmisbrug

Paragraf	Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Udvikling 2014-2019
§ 101	2	Pladstal	960	949	877	809	819	819	-15%
		Pladsforbrug i alt	723,4	751,1	893,9	857,5			
		Belægningsprocent	75%	79%	102%	123%			
§ 142	1	Pladstal	720	709	703	427	703	703	-2%
		Pladsforbrug i alt	722,9	711,1	717,2	428,1			
		Belægningsprocent	100%	100%	102%	100%			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

Tabel 12: Udvikling i antal aktive sager i kommunikationscentre til voksne

Antal tilbud 2018	Tekst	2014	2015	2016	2017	Udvikling 2014-2017
4	Antal aktive sager (cpr. nr.)	9.702	9.964	14.212	14.365	48%

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019, Fælleskommunalt sekretariat, 2018.

5. Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

I forbindelse med udarbejdelsen af Rammeaftalen på det specialiserede social- og undervisningsområde har kommunerne ansvaret for at sikre indbyrdes koordination mellem regionerne i forhold til de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger samt den sikrede boform Kofoedsminde.

Der er på den baggrund nedsat et kommunalt koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hver af de fem KKR. Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde er ansvarlig for at udarbejde forslag til landsdækkende koordination af de berørte områder, som indgår i de enkelte rammeaftaler.

De administrative styregrupper har ansvar for at bringe opmærksomhedspunkter op i Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Den enkelte styregruppe har ansvar for at følge udviklingen på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, som er beliggende i egen region. Såfremt der sker eller er udsigt til væsentlige ændringer i kapacitet og/eller behov, skal styregruppen bringe det op i Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde, så kommunerne i fællesskab kan løfte deres ansvar på området.

Der er i 2018 tre landsdækkende undervisningstilbud, fire landsdelsdækkende undervisningstilbud, tre øvrige landsdækkende tilbud samt otte tilbud med sikrede afdelinger, hvilket også forventes i 2019.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud

Den samlede belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3 omfattet af delvis objektiv finansiering var i 2017 på 100 procent mod en belægning i 2016 på 104 procent. Belægningen på de enkelte tilbud svinger fra 91 til 110 procent.

Den samlede kapacitet er netto reduceret med 10,5 pladser fra 2014 til 2019 svarende til en reduktion på 5 procent. Netto-reduktionen dækker over både op- og nedjusteringer i de enkelte tilbud.

Center for Døvblindhed og Høretab i Region Nordjylland har reduceret kapaciteten væsentligt i 2017 og 2018. Undervisningstilbuddet for døvblindhed er landsdækkende, mens undervisningstilbuddet for høretab er landsdelsdækkende.

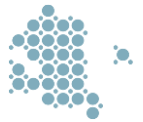
Den sikrede boform Kofoedsminde i Region Sjælland har i 2016 øget antallet af pladser fra 34 til 44 og i 2017 fra 44 til 47. Samtidig havde tilbuddet i 2017 en belægning på 130 procent

Sikrede afdelinger

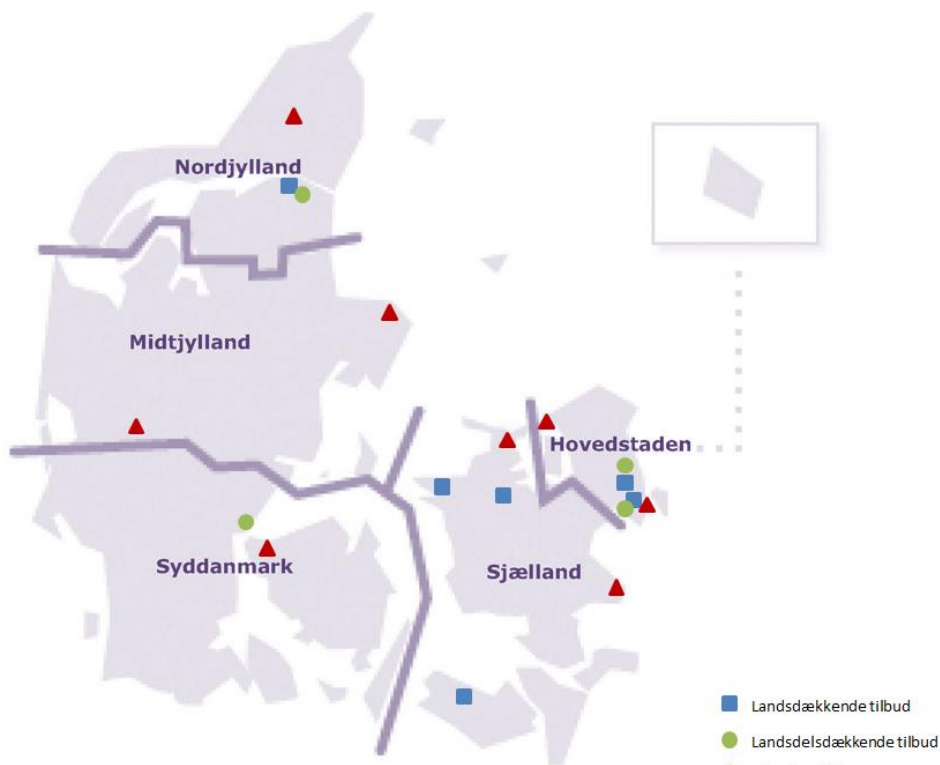
Den samlede belægning på de sikrede og de særligt sikrede afdelinger var i 2017 på 90 procent, hvor belægningen på de enkelte sikrede afdelinger spændte fra 68 til 99 procent.

I 2017 var der 106 pladser på de sikrede afdelinger. På baggrund af en landsdækkende benchmarkanalyse af kapaciteten i de sikrede afdelinger besluttede de regionale driftsherrer at reducere kapaciteten på landsplan i 2017 med 20 pladser i forhold til antallet af pladser i 2014 på 126 pladser. Således er antallet af pladser reduceret til 106 i 2017. I 2018 er antallet af pladser øget til 109

Hvert år udarbejdes i fællesskab mellem de fælleskommunale rammeaftalesekretariater én samlet beskrivelse af ændringer i kapacitet og udviklingstendenser for tilbuddene. Beskrivelsen bygger på indmeldinger fra tilbuddenes driftsherrer og kommunerne. Hver af de fem rammeaftalesekretariater er ansvarlig for at indhente oplysninger fra kommuner og regioner vedrørende kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, der er geografisk placeret i pågældende region.

Kort 1: Geografisk placering af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Nærværende afsnit omfatter en fælles beskrivelse af status over kapacitet og belægning.

Afsnittet præsenterer den samlede kapacitet og belægning for henholdsvis de lands- og landsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger.

De lands- og landsdelsdækkende tilbud fremgår af "Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v." samt "Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner" og er følgende:

Landsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3:

- ▶ Center for Døvblindhed og Høretab – børn og unge med døvblindhed (*Region Nordjylland*)
- ▶ Børneskolen på Kolonien Filadelfia – børn og unge indlagt på Epilepsihospitalet (*Region Sjælland*)
- ▶ Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs – børn og unge med synshandicap (*Region Sjælland*)

Landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3:

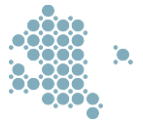
- ▶ Center for Døvblindhed og Høretab – børn og unge med høretab (*Region Nordjylland*)
- ▶ Center for Høretab – børn og unge med høre tab (*Region Syddanmark*)
- ▶ Skolen på Kastelsvej – børn og unge med høretab (*Københavns Kommune*)
- ▶ Geelsgårdskolen – børn og unge med svære fysiske handicaps og børn og unge med døvblindhed (*Region Hovedstaden*)

Øvrige landsdækkende tilbud

- ▶ IBOS – voksne med synshandicap (*Københavns Kommune*)
- ▶ CFD – Døvekonsulentordningen (*Gladsaxe Kommune*)
- ▶ Kofoedsminde – sikret boform til voksne med udviklingshæmning (*Region Sjælland*).

De sikrede afdelinger er placeret i følgende tilbud:

- ▶ Kompasset (*Region Nordjylland*)
- ▶ Koglen (*Region Midtjylland*)

- ▶ Grenen (Region Midtjylland)
- ▶ Egely (Region Syddanmark)
- ▶ Bakkegården (Region Sjælland)
- ▶ Stevnfortet (Region Sjælland)
- ▶ Sølager (Region Hovedstaden)
- ▶ Sønderbro (Københavns Kommune)

5.1 SAMLET KAPACITET OG BELÆGNING PÅ DE LANDS- OG LANDSDELSDÆKKENDE TILBUD

5.1.1 De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn og unge

Tabel 1 viser den samlede udvikling i kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3, som er omfattet af delvis objektiv finansiering.⁴ Tabellen viser, at den samlede belægning i de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud var på 100 procent i 2017. Belægningen på de enkelte tilbud svinger fra 91 til 110 procent, jf. bilag 1.

Den samlede kapacitet er netto reduceret med 10,5 pladser fra 2014 til 2019, svarende til en reduktion på 5 procent. I 2017 var antallet pladser midlertidigt oppe på 209 pladser og nede på 203 pladser i 2018. Netto-reduktionen dækker over både op- og nedjusteringer i de enkelte tilbud.

Tabel 1: Udvikling i kapacitet og belægning i lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud

Tekst	Antal tilbud	Belægning (%)						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pladstal	7	208,5	202	197	209	203	198	198
Pladsforbrug samlet		194,5	191,5	204,6	185,8			
Belægningsprocent		93%	95%	104%	100%			
Pladsforbrug Syddanmark		28,0	28,9	35,4	37,2			
Pladsforbrug Midtjylland		9,9	8,3	9,9	10,2			
Pladsforbrug Nordjylland		15,3	14,8	14,1	14,2			
Pladsforbrug Sjælland		24,5	22,1	21,6	17,5			
Pladsforbrug Hovedstaden		116,0	116,4	122,3	106,8			
Pladsforbrug andre		0,9	0,9	1,5	0,0			

Note: Lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud efter FSL § 20, stk. 3. De landsdækkende tilbud IBOS, CFD og Koføedsminde indgår ikke i opgørelsen. Udvikling i kapacitet og belægning for disse tilbud fremgår af bilag 1, tabel 1C.

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2018.

Center for Døvblindhed og Høretab i Region Nordjylland har i 2017 og 2018 reduceret kapaciteten væsentligt i sine undervisnings- og døgtilbud.⁵

De *landsdækkende* undervisningstilbud var i 2017 overvejende belagt med borgere fra kommunerne i tilbuddenes beliggenhedsregion eller de omkringliggende regioner, jf. tabel 2. Der er ingen landsdækkende undervisningstilbud efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3 i Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Hovedstaden.

Tabel 2: Belægningen på de *landsdækkende* undervisningstilbud i 2017 fordelt på regioner

Tekst	Tilbuddenes beliggenhed	
	Nordjylland	Sjælland
Antal tilbud	1	2
Pladstal	6	34
Pladsforbrug samlet	5,6	27,2

⁴ De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud udbyder også andre ydelser såsom dag- og botilbud, specialundervisning for voksne samt STU. Disse ydelser er ikke omfattet af objektiv finansiering. Udvikling i kapacitet og belægning for disse ydelser fremgår af bilag 1.

⁵ Undervisningstilbuddet for døvblindhed er landsdækkende, mens undervisningstilbuddet for høretab er landsdelsdækkende.

Pladsforbrug Syddanmark	0%	14%
Pladsforbrug Midtjylland	10%	21%
Pladsforbrug Nordjylland	72%	3%
Pladsforbrug Sjælland	18%	39%
Pladsforbrug Hovedstaden	0%	23%
Pladsforbrug andre	0%	0%

Note: Lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud efter FSL § 20, stk. 3.

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2018.

I tabel 3 ses den regionsvise fordeling af belægningen på de *landsdelsdækkende* undervisningstilbud. Som det fremgår, blev disse tilbud i 2017 primært anvendt af kommuner i beliggenhedsregionen, mens borgere fra kommuner i de andre regioner udgjorde en meget lille andel af pladsforbruget. Der er ingen landsdelsdækkende undervisningstilbud i Region Midtjylland og Region Sjælland.

Tabel 3: Belægning på de *landsdelsdækkende* undervisningstilbud i 2017 fordelt på regioner

Tekst	Tilbuddenes beliggenhed		
	Syddanmark	Nordjylland	Hovedstaden
Antal tilbud	1	1	2
Pladstal	39	9	121
Pladsforbrug samlet	38,4	9,9	104,8
Pladsforbrug Syddanmark	87%	0%	0%
Pladsforbrug Midtjylland	8%	6%	0%
Pladsforbrug Nordjylland	0%	94%	0%
Pladsforbrug Sjælland	2%	0%	5%
Pladsforbrug Hovedstaden	3%	0%	95%
Pladsforbrug andre	0%	0%	0%

Note: Lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud efter FSL § 20, stk. 3.

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2018.

5.1.2 Øvrige landsdækkende tilbud

Udvikling i kapacitet og belægning på de øvrige landsdækkende tilbud – IBOS til voksne med synshandicap, Døvekonsulentordningen på CFD, og den sikre boform for voksne med udviklingshæmning Kofoedsminde – fremgår af bilag 1, tabel 1C.

Særligt i forhold til disse tilbud skal fremhæves, at den sikrede boform Kofoedsminde i Region Sjælland i 2016 øgede antallet af pladser fra 34 til 44 og i 2017 fra 44 til 47. Samtidig havde tilbuddet i 2017 en belægning på 130 procent, jf. bilag 1.

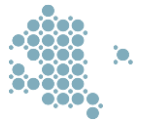
5.2 SAMLET KAPACITET OG BELÆGNING PÅ DE SIKREDE AFDELINGER

I 2017 var der 106 pladser på de sikrede afdelinger, jf. tabel 4. På baggrund af en landsdækkende benchmarkanalyse af kapaciteten i de sikrede afdelinger besluttede de regionale driftsherrer at reducere kapaciteten på landsplan i 2017 med 20 pladser i forhold til antallet af pladser i 2014 på 126. Således er antallet af pladser reduceret til 106 i 2017. I 2018 er antallet af pladser øget til 109

Den gennemsnitlige belægning for de sikrede afdelinger var i 2017 på 90 procent, hvor belægningsprocenten spændte fra 68 til 99 procent på de enkelte tilbud. Dette er en markant stor stigning i forhold til 2016, hvor den gennemsnitlige belægning var på 76 procent.

Tabel 4: Udvikling i kapacitet og belægning i de sikrede afdelinger

Tekst	Antal tilbud	År							
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Pladstal	8	126	124,8	123	106	109	109	109	
Pladsforbrug samlet		99,0	90,4	92,4	95,0				
Belægningsprocent		79%	72%	76%	90%				
Pladsforbrug Syddanmark		19,9	17,6	13,1	20,5				
Pladsforbrug Midtjylland		16,0	15,0	19,2	19,9				

Pladsforbrug Nordjylland	3,7	3,7	6,0	4,8
Pladsforbrug Sjælland	11,9	11,1	15,0	15,6
Pladsforbrug Hovedstaden	43,7	39,3	29,2	29,3
Pladsforbrug andre	3,6	4,3	10,4	4,9

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2018.

Som det fremgår af tabel 5, var pladserne i de sikrede afdelinger i 2017 primært belagt med unge fra kommuner i den region, hvor tilbuddene geografisk er beliggende, eller fra de omkringliggende regioner. I de sikrede afdelinger i Region Sjælland udgør unge fra Hovedstadsregionen dog den største andel. Dette mønster ses også i de foregående år.

Tabel 5: Belægning på de sikrede afdelinger i 2017 fordelt på regioner

Tekst	Tilbuddenes beliggenhed				
	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Hovedstaden
Antal tilbud	1	2	1	2	2
Pladstal	19	25	8	21	33
Pladsforbrug samlet	16,6	24,7	7,8	14,9	30,9
Pladsforbrug Syddanmark	35%	26%	14%	7%	20%
Pladsforbrug Midtjylland	23%	46%	35%	11%	1%
Pladsforbrug Nordjylland	5%	4%	36%	0%	0%
Pladsforbrug Sjælland	20%	8%	6%	53%	7%
Pladsforbrug Hovedstaden	17%	16%	6%	30%	57%
Pladsforbrug andre	0%	0%	4%	0%	15%

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2018.

5.3 OVERSIGT OVER UDVIKLING I KAPACITET OG BELÆGNING I LANDS- OG LANDSDELSDÆKKENDE TILBUD

Table 1A: Udvikling i kapacitet og belægning i *landsdækkende* undervisningstilbud

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Center for Døvblindhed og Høretab Døvblindhed	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	11	11	11	6	6	6	5	5	
		Pladsforbrug samlet	7,2	6,0	5,9	6,0	5,6				
		Belægningsprocent	65%	55%	54%	100%	93%				
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
		Pladsforbrug Midtjylland	1,6	1,0	1,0	1,0	0,6				
		Pladsforbrug Nordjylland	4,0	4,0	3,9	4,0	4,0				
		Pladsforbrug Sjælland	1,6	1,0	1,0	1,0	1,0				
		Pladsforbrug Hovedstaden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
		LSV § 1 stk. 2		Pladstal	42	42	36	36	36	36	36
Pladsforbrug samlet	42,5			41,0	41,0	42,3	44,6				
Belægningsprocent	101%			98%	114%	118%	124%				
Pladsforbrug Syddanmark	5,0			5,0	5,0	5,4	6,0				
Pladsforbrug Midtjylland	9,2			8,4	9,0	9,8	10,0				
Pladsforbrug Nordjylland	12,0			12,0	12,0	11,5	11,6				
Pladsforbrug Sjælland	4,7			4,0	4,0	4,4	5,0				
Pladsforbrug Hovedstaden	10,0			10,6	10,0	9,7	10,0				
Pladsforbrug andre	1,6			1,0	1,0	1,4	2,0				
SEL § 104				Pladstal	31	31	31	43	43	43	43
		Pladsforbrug samlet	39,4	39,5	40,4	43,0	44,7				
		Belægningsprocent	127%	127%	130%	100%	104%				
		Pladsforbrug Syddanmark	4,5	4,5	5,0	5,4	6,0				
		Pladsforbrug Midtjylland	9,5	8,0	8,0	9,3	11,0				
		Pladsforbrug Nordjylland	9,5	10,0	10,0	10,2	8,5				
		Pladsforbrug Sjælland	4,1	4,0	4,0	4,4	5,3				
		Pladsforbrug Hovedstaden	10,3	12,0	12,4	12,3	12,0				
		Pladsforbrug andre	1,5	1,0	1,0	1,4	2,0				

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Center for Døvblindhed og Høretab Døvblindhed	SEL § 107	Pladstal	11	11	11	11	11	11	11	11
		Pladsforbrug samlet	18,1	11,1	11,9	11,9	12,1			
		Belægningsprocent	164%	101%	108%	108%	110%			
	Pladsforbrug Syddanmark	1,3	1,0	1,0	1,0	1,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	5,4	3,0	3,0	3,0	3,2				
	Pladsforbrug Nordjylland	3,7	3,0	3,0	3,9	4,0				
	Pladsforbrug Sjælland	2,9	2,1	3,0	3,0	2,8				
	Pladsforbrug Hovedstaden	2,9	1,0	0,9	0,0	0,0				
	Pladsforbrug andre	1,9	1,0	1,0	1,0	1,0				
	SEL § 108	Pladstal	28,42	38	38	38	38	38	38	38
	Pladsforbrug samlet	28,3	38,0	38,4	38,3	37,9				
	Belægningsprocent	100%	100%	101%	101%	100%				
	Pladsforbrug Syddanmark	4,1	5,0	5,0	5,0	5,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	6,3	8,0	8,0	8,0	8,0				
Pladsforbrug Nordjylland	7,3	9,0	9,0	9,0	8,9					
Pladsforbrug Sjælland	2,1	3,0	3,0	3,0	3,0					
Pladsforbrug Hovedstaden	8,4	12,0	12,4	12,3	12,0					
Pladsforbrug andre	0,1	1,0	1,0	1,0	1,0					
SEL § 66 nr. 6	Pladstal	10	10	10	8	6	6	6	6	
	Pladsforbrug samlet	7,0	6,5	5,7	5,5	4,8				
	Belægningsprocent	70%	65%	57%	69%	79%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,4	0,6	0,6	1,3	0,8				
	Pladsforbrug Nordjylland	4,6	4,0	4,1	3,2	3,0				
	Pladsforbrug Sjælland	2,0	1,9	1,0	1,0	1,0				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Børneskolen Filadelfia Børn indlagt på Epilepsihospitalets børneafdeling	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	11,5	11,5	11	11	11	11	11
Pladsforbrug samlet			8,9	8,6	9,5	10,1	11,1			
Belægningsprocent			78%	75%	86%	92%	101%			
Pladsforbrug Syddanmark		1,3	1,5	2,0	2,2	2,1				
Pladsforbrug Midtjylland		2,1	1,9	1,7	2,4	3,0				
Pladsforbrug Nordjylland		0,8	0,7	0,9	0,5	0,9				
Pladsforbrug Sjælland		2,9	2,0	2,3	2,3	2,4				
Pladsforbrug Hovedstaden		1,8	2,5	2,6	3,0	2,7				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs Blinde og svagsynede	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	30	20	23	21	23	23	23
		Pladsforbrug samlet	21,1	19,5	21,0	19,0			
		Belægningsprocent	70%	98%	91%	91%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,2	0,5	0,9	1,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	2,3	2,1	3,3	3,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	15,1	14,1	13,4	12,1			
		Pladsforbrug Hovedstaden	3,5	2,7	3,4	3,0			
	LSV § 1 stk. 2	Pladstal	9	8	9	9	11	11	11
		Pladsforbrug samlet	12,1	11,3	8,9	7,3			
		Belægningsprocent	134%	141%	99%	81%			
		Pladsforbrug Syddanmark	1,5	1,4	0,6	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	1,0	1,0	1,8	2,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	1,0	1,0	0,7	1,0			
Pladsforbrug Sjælland		4,0	3,4	3,6	3,4				
Pladsforbrug Hovedstaden		4,6	4,4	2,2	0,9				
SEL § 36	Pladstal	19,5	10,4	8	5	4	4	4	
	Pladsforbrug samlet	10,7	12,3	5,8	4,5				
	Belægningsprocent	55%	118%	73%	90%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Sjælland	10,7	12,3	5,8	4,5				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 66 nr. 6 / § 107	Pladstal	38	31,2	33	37	36	36	36	
	Pladsforbrug samlet	30,2	30,2	29,1	28,0				
	Belægningsprocent	79%	97%	88%	76%				
	Pladsforbrug Syddanmark	2,7	2,2	3,4	1,5				
	Pladsforbrug Midtjylland	3,3	3,6	5,5	5,6				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,8	1,0	1,2	1,2				
	Pladsforbrug Sjælland	12,7	13,1	11,7	10,7				
	Pladsforbrug Hovedstaden	10,7	10,3	7,3	9,0				
Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0					

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2018.

Table 1B: Udvikling i kapacitet og belægning i *landsdelsdækkende* undervisningstilbud

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Center for Høretab Høretab	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	42	34	33	33	39	39	39	39
		Pladsforbrug samlet	41,4	32,2	30,3	39,4	38,4			
		Belægningsprocent	99%	95%	92%	119%	99%			
		Pladsforbrug Syddanmark	33,4	26,0	26,1	32,2	33,5			
		Pladsforbrug Midtjylland	5,4	3,9	1,3	2,6	3,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,0	0,7	0,9			
		Pladsforbrug Hovedstaden	1,0	1,3	2,0	2,3	1,1			
		Pladsforbrug andre	1,0	0,9	0,9	1,5	0,0			
	LSV § 1 stk. 3	Pladstal	13	16	12	15	9	9	9	9
		Pladsforbrug samlet	13,2	12,5	11,8	9,1	5,3			
		Belægningsprocent	102%	78%	98%	61%	58%			
		Pladsforbrug Syddanmark	5,6	7,8	8,2	6,6	3,9			
		Pladsforbrug Midtjylland	3,6	2,3	2,2	2,0	0,9			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	3,0	1,9	0,8	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	1,0	0,5	0,5	0,5	0,5			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 107	Pladstal	13	12	12	10	10	10	10	10
Pladsforbrug samlet		9,6	7,5	11,6	8,5	4,8				
Belægningsprocent		74%	63%	97%	85%	48%				
Pladsforbrug Syddanmark		2,0	2,9	7,3	5,2	3,5				
Pladsforbrug Midtjylland		3,6	2,2	2,3	2,0	1,1				
Pladsforbrug Nordjylland		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Sjælland		3,0	2,0	0,9	0,0	0,0				
Pladsforbrug Hovedstaden		1,0	0,5	1,0	1,3	0,3				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 66 nr. 6	Pladstal	15	10	10	11	11	11	11	11	
	Pladsforbrug samlet	14,4	9,7	9,5	8,3	7,9				
	Belægningsprocent	96%	97%	95%	76%	71%				
	Pladsforbrug Syddanmark	9,8	7,0	7,6	6,3	6,3				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				

Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,0	0,7	0,2
Pladsforbrug Hovedstaden	1,0	0,9	0,9	0,7	1,0
Pladsforbrug andre	1,0	0,9	0,9	0,5	0,0

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Center for Døvblindhed og Høretab Høretab	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	16	16	15	9	9	9	5	5
		Pladsforbrug samlet	13,2	11,6	11,0	10,6	9,9			
		Belægningsprocent	82%	72%	73%	118%	110%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	1,0	1,0	1,0	0,6			
		Pladsforbrug Nordjylland	13,2	10,6	10,0	9,6	9,3			
		Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
	LSV § 1 stk. 2	Pladstal	50	50	50	50	50	50	50	50
		Pladsforbrug samlet	68,1	67,9	81,6	94,0	97,0			
		Belægningsprocent	136%	136%	163%	188%	194%			
		Pladsforbrug Syddanmark	3,4	3,6	2,4	1,2	1,2			
		Pladsforbrug Midtjylland	14,1	12,5	12,2	10,7	7,7			
		Pladsforbrug Nordjylland	49,4	50,1	65,1	80,9	86,8			
		Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,6	1,4	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	1,2	1,2	0,6	1,2	1,2			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 66 nr. 6	Pladstal	8	8	8	5	2,2	2,2	2,2	2,2
Pladsforbrug samlet		5,6	5,0	6,0	2,4	1,5				
Belægningsprocent		70%	63%	74%	48%	68%				
Pladsforbrug Syddanmark		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Midtjylland		0,0	0,0	0,3	0,1	0,1				
Pladsforbrug Nordjylland		5,6	5,0	5,7	2,3	1,4				
Pladsforbrug Sjælland		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Hovedstaden		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Geelsgårdskolen Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	78	85	89	98	101	98	98	98
		Pladsforbrug samlet	82,9	87,5	93,8	100,5	104,8			
		Belægningsprocent	106%	103%	105%	103%	104%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4			

Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pladsforbrug Sjælland	4,1	4,7	5,4	5,4	4,9
Pladsforbrug Hovedstaden	78,8	82,8	88,3	95,1	99,5
Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Geelsgårdskolen Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	SEL § 104	Pladstal	11	10	12	15	14	15	15	15
		Pladsforbrug samlet	11,7	11,7	12,5	14,6	13,5			
		Belægningsprocent	106%	117%	104%	97%	96%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	11,7	11,7	12,5	14,6	13,5			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 36	Pladstal	62	69	70	77	77	77	77	77
		Pladsforbrug samlet	67,0	69,9	73,9	79,6	83,8			
		Belægningsprocent	108%	101%	106%	103%	109%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	2,3	2,2	3,0	2,2	1,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	64,7	67,7	70,9	77,4	82,8			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 66 nr. 6	Pladstal	7	7	7	7	7	7	7	7
Pladsforbrug samlet		7,1	10,0	10,9	7,9	7,8				
Belægningsprocent		101%	143%	156%	113%	112%				
Pladsforbrug Syddanmark		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Midtjylland		0,0	0,0	0,0	0,0	0,4				
Pladsforbrug Nordjylland		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Sjælland		0,4	1,8	1,9	2,0	2,4				
Pladsforbrug Hovedstaden		6,6	8,2	9,0	5,9	5,0				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 66 nr. 6 afl	Pladstal	7	7	9	9	9	9	9	9	
	Pladsforbrug samlet	25,8	7,8	6,5	25,2	15,8				
	Belægningsprocent	368%	111%	72%	280%	176%				

Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,5	0,4	1,2	0,0
Pladsforbrug Hovedstaden	25,8	7,3	6,1	23,9	15,8
Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Geelsgårdskolen	STU	Pladstal	18	11	7	9	8	9	9	9
Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde		Pladsforbrug samlet	15,1	9,2	7,8	7,4	7,9			
		Belægningsprocent	84%	84%	111%	82%	99%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	14,1	8,2	6,8	7,4	7,9			
		Pladsforbrug andre	0	0	0	0	0,0			
Skolen på Kastelsvej	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	33	31	20	19	20	20	20	20
Nedsat fysisk funktionsevne		Pladsforbrug samlet	32,8	29,1	20,0	19,0	0,0 ⁶			
		Belægningsprocent	99%	94%	100%	100%	0%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	2,7	2,6	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	30,1	26,5	20,0	19,0	0,0			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			

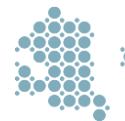
Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2018.

⁶ Det har ikke været muligt at få indrapporteret tal fra Skolen på Kastelsvej.

Tabel 1C: Udvikling i kapacitet og belægning i øvrige *landsdækkende* tilbud

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
CFD Døve og høretab	SEL § 103	Pladstal	67	64	52	52	55	64	64	64
		Pladsforbrug samlet	49,2	54,4	55,6	62,3	60,3			
		Belægningsprocent	73%	85%	107%	120%	110%			
		Pladsforbrug Syddanmark	13,8	17,1	17,3	17,7	19,3			
		Pladsforbrug Midtjylland	4,5	3,7	3,8	3,2	2,3			
		Pladsforbrug Nordjylland	2,0	2,0	2,0	2,7	2,0			
		Pladsforbrug Sjælland	7,1	7,7	8,2	10,9	10,9			
		Pladsforbrug Hovedstaden	21,8	23,9	24,4	27,7	25,7			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 104	Pladstal	62	62	59	58	58	62	62	62
		Pladsforbrug samlet	54,2	54,6	60,0	66,4	68,3			
		Belægningsprocent	87%	88%	102%	114%	118%			
		Pladsforbrug Syddanmark	4,6	4,6	6,1	4,0	5,4			
		Pladsforbrug Midtjylland	6,4	6,4	6,2	8,0	7,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	1,4	1,5	1,0	1,0	1,0			
		Pladsforbrug Sjælland	10,4	10,3	13,5	11,9	11,5			
		Pladsforbrug Hovedstaden	31,4	31,8	33,1	41,5	43,3			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 107	Pladstal	5	5	5	5	5	5	5	5
		Pladsforbrug samlet	4,0	1,5	1,8	1,9	2,7			
		Belægningsprocent	79%	29%	35%	39%	53%			
		Pladsforbrug Syddanmark	1,1	0,0	0,0	0,2	0,8			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	0,5	0,8	1,0	0,8	1,0			
Pladsforbrug Hovedstaden		2,3	0,6	0,7	0,7	0,5				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 108	Pladstal	101	101	101	103	103	101	101	101	
	Pladsforbrug samlet	99,3	94,7	109,8	106,6	110,7				
	Belægningsprocent	98%	94%	109%	103%	108%				
	Pladsforbrug Syddanmark	18,4	16,7	21,0	19,0	19,7				
	Pladsforbrug Midtjylland	11,4	11,0	11,0	11,0	10,7				
	Pladsforbrug Nordjylland	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0				
	Pladsforbrug Hovedstaden	47,5	48,6	52,8	51,6	53,0				

Tilbud	Paragraf	Tekst	Pladsforbrug andre							
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
IBOS Blinde og svagsynede	Erhvervsuddannelser	Pladstal	28	30	30	30	30	30	30	30
		Pladsforbrug samlet	27,9	28,6	31,7	24,3	23,0			
		Belægningsprocent	100%	95%	106%	81%	77%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,3	0,2	1,7	0,9	0,3			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,8	0,8	0,2	0,1	0,2			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,2	0,3	1,0	0,3	0,9			
		Pladsforbrug Sjælland	4,5	6,2	6,6	5,3	4,7			
		Pladsforbrug Hovedstaden	21,8	19,8	21,9	17,3	16,8			
		Pladsforbrug andre	0,4	1,3	0,3	0,3	0,0			
	Rehabilitering, § 85	Pladstal	7	6	6	6	6	6	6	6
		Pladsforbrug samlet	6,5	5,0	3,0	2,4	2,7			
		Belægningsprocent	93%	83%	50%	40%	45%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1			
		Pladsforbrug Hovedstaden	6,0	4,9	3,0	2,4	2,6			
		Pladsforbrug andre	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0			
	SEL § 104	Pladstal	16	17	17	17	17	17	17	17
		Pladsforbrug samlet	16,0	16,3	15,1	15,7	16,9			
		Belægningsprocent	100%	96%	89%	92%	100%			
		Pladsforbrug Syddanmark	1,0	1,0	1,0	1,2	1,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
Pladsforbrug Nordjylland		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Pladsforbrug Sjælland		2,6	3,0	3,0	3,0	3,1				
Pladsforbrug Hovedstaden		12,4	12,3	11,0	11,5	12,8				
Pladsforbrug andre		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
SEL § 107	Pladstal	19	17	17	17	17	17	17	17	
	Pladsforbrug samlet	16,6	9,3	8,3	11,4	13,9				
	Belægningsprocent	87%	55%	49%	67%	82%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,6	0,1	1,3	1,0	0,7				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,4	0,0	0,1	0,0	0,5				
	Pladsforbrug Nordjylland	1,0	0,1	0,8	1,1	1,3				
	Pladsforbrug Sjælland	3,2	1,5	0,9	2,2	4,8				
	Pladsforbrug Hovedstaden	9,9	6,2	3,9	5,7	6,0				

Pladsforbrug andre 1,4 1,4 1,3 1,4 0,5

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
IBOS Blinde og svagsynede	SEL § 108	Pladstal	7	9	9	9	9	9	9	9
		Pladsforbrug samlet	7,9	8,4	8,0	8,7	10,0			
		Belægningsprocent	113%	93%	89%	96%	111%			
		Pladsforbrug Syddanmark	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Sjælland	4,5	5,0	5,0	5,0	5,0			
		Pladsforbrug Hovedstaden	2,4	2,4	2,0	2,7	4,0			
		Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		STU		Pladstal	10	6	6	6	6	6
Pladsforbrug samlet	9,1			5,3	7,6	9,0	10,0			
Belægningsprocent	91%			89%	126%	150%	166%			
Pladsforbrug Syddanmark	0,5			0,0	0,4	1,0	1,0			
Pladsforbrug Midtjylland	0,0			0,0	0,0	0,0	0,4			
Pladsforbrug Nordjylland	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0			
Pladsforbrug Sjælland	1,5			0,5	0,4	0,7	2,3			
Pladsforbrug Hovedstaden	6,8			3,9	5,7	6,2	5,7			
Pladsforbrug andre	0,4			1,0	1,0	1,0	0,5			
LSV				Pladstal	4	6	6	6	6	6
		Pladsforbrug samlet	4,2	5,4	7,6	8,1	7,0			
		Belægningsprocent	104%	90%	126%	135%	117%			
		Pladsforbrug Syddanmark	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0			
		Pladsforbrug Nordjylland	0,3	0,0	0,5	1,0	0,5			
		Pladsforbrug Sjælland	0,5	0,6	0,2	0,0	0,1			
		Pladsforbrug Hovedstaden	3,0	4,6	6,5	7,1	6,4			
		Pladsforbrug andre	0,5	0,1	0,2	0,0	0,0			
		Kofoedsminde Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 103	Pladstal	45	45	45	45	45	45
Pladsforbrug samlet	43,6			41,6	51,0	56,9	57,1			
Belægningsprocent	97%			92%	113%	126%	127%			
Pladsforbrug Syddanmark	11,2			9,4	10,0	11,0	11,6			
Pladsforbrug Midtjylland	8,0			7,6	11,3	13,6	11,7			
Pladsforbrug Nordjylland	3,0			3,1	4,5	4,1	4,0			

Pladsforbrug Sjælland	8,0	9,0	10,4	12,3	10,0
Pladsforbrug Hovedstaden	11,3	10,5	12,8	13,0	15,7
Pladsforbrug andre	2,0	2,0	2,0	3,0	4,0

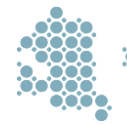
Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kofødsminde Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 108 stk. 6	Pladstal	34	34	34	44	47	47	47	47
		Pladsforbrug samlet	-	-	-	52,4	61,0			
		Belægningsprocent	-	-	-	119%	130%			
		Pladsforbrug Syddanmark	-	-	-	-	14,9			
		Pladsforbrug Midtjylland	-	-	-	-	13,6			
		Pladsforbrug Nordjylland	-	-	-	-	4,0			
		Pladsforbrug Sjælland	-	-	-	-	9,1			
		Pladsforbrug Hovedstaden	-	-	-	-	14,8			
		Pladsforbrug andre	-	-	-	-	4,6			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2018.

5.4 OVERSIGT OVER UDVIKLING I KAPACITET OG BELÆGNING PÅ DE SIKREDE AFDELINGER

Table 2A: Udvikling i kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger

Tilbud	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Egely - alm. sikrede (+ soc. pladser)	Pladstal	14	14	14	14	14	14	14	14
	Pladsforbrug samlet	12,6	11,7	12,1	12,1	12,8			
	Belægningsprocent	90%	84%	87%	87%	92%			
	Pladsforbrug Syddanmark	6,9	6,0	7,0	6,2	4,8			
	Pladsforbrug Midtjylland	1,5	2,0	1,5	1,5	3,9			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,3	0,0	0,1	0,4	0,9			
	Pladsforbrug Sjælland	0,9	0,3	1,4	1,9	1,5			
	Pladsforbrug Hovedstaden	2,5	3,3	2,1	0,9	1,8			
	Pladsforbrug andre	0,5	0,1	0,0	1,2	0,0			
	Egely - særligt sikrede (+ soc. pladser)	Pladstal	5	5	5	5	5	5	5
Pladsforbrug samlet		4,3	4,7	4,2	3,5	3,8			
Belægningsprocent		86%	93%	83%	69%	76%			
Pladsforbrug Syddanmark		0,8	1,3	1,2	0,9	0,9			
Pladsforbrug Midtjylland		0,1	0,8	0,3	0,2	0,0			

	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
	Pladsforbrug Sjælland	1,0	0,2	0,6	1,1	1,8			
	Pladsforbrug Hovedstaden	2,1	2,2	2,1	0,8	1,1			
	Pladsforbrug andre	0,3	0,1	0,0	0,5	0,0			
Grenen - alm. Sikrede	Pladstal	10	10	10	10	10	10	10	10
	Pladsforbrug samlet	9,9	10,4	9,5	9,8	9,9			
	Belægningsprocent	99%	104%	95%	98%	99%			
	Pladsforbrug Syddanmark	3,6	4,3	3,6	0,9	2,8			
	Pladsforbrug Midtjylland	3,7	3,7	4,0	6,2	4,5			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,7	0,7	0,2	0,0	0,3			
	Pladsforbrug Sjælland	1,5	0,6	0,8	0,9	1,1			
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,4	1,1	0,9	1,7	1,4			
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			

Tilbud	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Grenen - særligt sikrede	Pladstal	5	5	5	5	5	5	5	5
	Pladsforbrug samlet	3,8	3,9	5,0	4,9	4,9			
	Belægningsprocent	76%	79%	99%	98%	98%			
	Pladsforbrug Syddanmark	0,8	1,8	1,1	1,0	0,8			
	Pladsforbrug Midtjylland	0,9	1,6	2,2	1,8	1,3			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,5	0,3			
	Pladsforbrug Sjælland	0,8	0,1	0,2	1,5	0,5			
	Pladsforbrug Hovedstaden	1,3	0,4	1,5	0,1	2,0			
	Pladsforbrug andre	0	0	0	0	0,0			
Koglen - alm. sikrede	Pladstal	10	10	10	10	10	10	10	10
	Pladsforbrug samlet	9,6	9,2	8,5	9,5	9,9			
	Belægningsprocent	96%	92%	85%	95%	99%			
	Pladsforbrug Syddanmark	3,8	3,3	3,2	2,2	2,8			
	Pladsforbrug Nordjylland	1,0	1,1	0,5	0,3	0,5			

	Pladsforbrug Sjælland	0,0	0,0	0,1	0,7	0,4				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,9	0,6	0,0	0,2	0,6				
	Pladsforbrug andre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Kompasset	Pladstal	8	8	8	8	8	8	8	8	
	Pladsforbrug samlet	6,3	5,8	5,8	7,3	7,8				
	Belægningsprocent	78%	72%	73%	91%	98%				
	Pladsforbrug Syddanmark	1,3	0,6	0,7	0,3	1,1				
	Pladsforbrug Midtjylland	1,9	2,8	1,3	1,8	2,7				
	Pladsforbrug Nordjylland	2,4	1,8	2,8	4,6	2,8				
	Pladsforbrug Sjælland	0,1	0,3	0,2	0,0	0,4				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,2	0,0	0,5	0,2	0,4				
	Pladsforbrug andre	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3				
Bakkegården	Pladstal	20	20	20	20	10	10	10	10	
	Pladsforbrug samlet	12,0	12,3	9,9	7,7	7,4				
	Belægningsprocent	60%	61%	49%	38%	74%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,4	0,9	0,2	0,1	0,5				
	Pladsforbrug Midtjylland	1,3	0,3	0,0	0,8	0,8				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0				
	Pladsforbrug Sjælland	3,4	3,1	3,1	3,0	3,9				
	Pladsforbrug Hovedstaden	6,9	7,3	6,6	3,7	2,2				
	Pladsforbrug andre	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0				
	Tilbud	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stevnsfortet	Pladstal	15	15	15	15	11	11	11	11	
	Pladsforbrug samlet	12,8	11,0	7,8	8,3	7,4				
	Belægningsprocent	85%	73%	52%	55%	68%				
	Pladsforbrug Syddanmark	1,2	0,7	0,3	0,4	0,5				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,1	0,0	0,7	0,8				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0				
	Pladsforbrug Sjælland	4,5	5,1	3,2	3,2	3,9				
	Pladsforbrug Hovedstaden	7,1	4,0	4,3	3,8	2,2				
	Pladsforbrug andre	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0				
Sølager	Pladstal	21	21	19,8	18	15	18	18	18	
	Pladsforbrug samlet	18,2	16,3	13,0	14,0	13,9				
	Belægningsprocent	87%	77%	66%	78%	93%				
	Pladsforbrug Syddanmark	1,1	0,1	0,3	0,7	5,2				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,0	0,3	0,2	0,0				

	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
	Pladsforbrug Sjælland	2,8	1,9	0,6	1,2	0,0			
	Pladsforbrug Hovedstaden	10,8	12,7	9,9	8,1	6,3			
	Pladsforbrug andre	3,6	0,6	2,1	3,8	0,0			
Sønderbro	Pladstal	18	18	18	18	2,4	18	18	18
	Pladsforbrug samlet	16,1	13,7	14,6	16,0	18			
	Belægningsprocent	89%	76%	81%	89%	95%			
	Pladsforbrug Syddanmark	0,2	0,9	0,1	0,3	1,0			
	Pladsforbrug Midtjylland	0,0	0,4	0,1	0,1	0,3			
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1			
	Pladsforbrug Sjælland	0,9	0,2	1,0	1,4	2,1			
	Pladsforbrug Hovedstaden	14,8	12,0	11,4	9,6	11,3			
	Pladsforbrug andre	0,1	0,1	1,9	4,5	2,2			

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning, Fælleskommunale sekretariater i de fem regioner, 2018.

6. Bagkatalog over projekter i regi af Rammeaftale 2019-2020

6.1 UDVIKLINGSPROJEKTER OMFATTET AF UDVIKLINGSSTRATEGIEN

Hovedstadsregionens udviklingsprojekter i regi af rammeaftalesamarbejdet igangsættes med henblik på at skabe ny viden om en målgruppe, indsatser, strukturer m.v. med henblik på at kunne fokusere og styrke koordinationen og samspillet mellem kommunerne i regionen og mellem kommuner og region om at sikre forsyningen af højt specialiserede sociale tilbud og specialundervisningstilbud. Rammen omkring udviklingsprojekterne kan tage afsæt i et fokusområde, der udpeges for Rammeaftalen, eller kan opstå som følge af et aktuelt behov.

Nedenfor er en kort opsummering af igangværende udviklingsprojekter i regi af rammeaftalerne.

6.1.1 Fokusområde i Rammeaftale 2019-2020

KKR Hovedstaden har på møde d. 12. juni 2018 besluttet, at fokusområdet for Rammeaftalen 2019-2020 er en aktuell og relevant tilbudsvifte i hovedstadsregionen. Fokusområdet om en relevant og aktuell tilbudsvifte vil dermed præge det udviklingsarbejde, der bliver sat i værk af Embedsmandsudvalget frem mod 2020. Tilbagemeldinger fra kommunerne er, at de oplever, at det kan være svært at finde det rette tilbud til visse typer af borgere. Det kan fx dreje sig om komplekse borgere med flere diagnoser, udadreagende og lavtbegavede borgere, borgere der lider af angst, plejkrævende borgere med misbrug m.v.

Det overordnede mål med fokusområdet vedr. en relevant og aktuell tilbudsvifte at få en styringsmodel, der sikrer, at tilbudsviften løbende tilpasses kommunernes behov på området og at kommunerne har adgang til en både relevant og aktuell tilbudsvifte. Dermed skal kommunerne i større grad opleve, at det er muligt at finde de rette tilbud til borgerne.

Fokusområdet sigter mod at udvikle:

- ▶ En kontraktstyringsmodel, der sikrer, at tilbuddene møder de kommunale kvalitetskrav og strategier
- ▶ En økonomimodel for oprettelse af specialiserede tilbud

6.1.2 Igangværende udviklingsprojekter

Børn og unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser og ADHD

- Baggrund:**
- På det årlige dialogmøde for politikere den 9. februar 2017 blev området udvalgt som et af to fokusområder i Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018.
 - Flere og flere børn og unge bliver diagnosticeret med ASF og ADHD. Diagnosticeringen sker tidligere end førhen, og de diagnosticerede har ofte et lavt funktionsniveau. Kommunerne oplever derfor et øget behov for autismespecifikke tilbud, og flere kommuner forventer, at de vil få behov for at udvikle nye og alternative tilbud til børn og unge inden for disse målgrupper.

- Resultater:**
- Fokusområdet fra Rammeaftalen 2018 vil indgå i tilbudsvifteanalyse i regi af Rammeaftalen 2019-2020 som et pilotprojekt ift. den større kortlægning af tilbud, som vil pågå med det nye fokusområde.

Periode: 2018-2020

Læs mere: Information om fokusområdet vil kunne findes på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk.

Ældre med handicap og psykiske lidelser og behov for sundhedsydelse

- Baggrund:**
- På det årlige dialogmøde for politikere den 9. februar 2017 blev området udvalgt som et af to fokusområder i Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2018.
 - Alderdom og generel alderssvækkelse blandt målgrupperne på voksenområdet er en udfordring, som kommunerne i hovedstadsregionen fortsat står overfor. Mennesker med handicap, psykiske lidelser, misbrug har i dag længere levealder end tidligere. Det er en udvikling som i disse og de kommende år sætter sig mere og mere igennem, og som fremhæves af kommunerne i hovedstadsregionen som en udfordring, da det stiller nye krav til, hvordan tilbuddene til disse målgrupper tilrettelægges.
- Resultater:**
- Fokusområdet fra Rammeaftalen 2018 vil indgå i tilbudsvifteanalysen i regi af Rammeaftalen 2019-2020 som et pilotprojekt ift. den større kortlægning af tilbud, som vil pågå med det nye fokusområde.
- Periode:** 2018-2020
- Læs mere:** Information om fokusområdet vil kunne findes på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk.

Trygheds-Task force vedr. forebyggelse af vold på botilbud

- Baggrund:**
- Det er i forbindelse med Økonomaftalen for 2017 besluttet, at kommunerne og regionerne i fællesskab skal oprette en midlertidig Task force i hver region til at understøtte botilbuddene i deres arbejde med at forebygge voldsepisoder.
 - Målet med Task forcen er at fremme en helhedsorienteret rådgivning med de parter repræsenteret, som tilsammen har den fornødne kompetence til at yde specialiseret rådgivning.
 - I hovedstadsregionen er den midlertidige Task force betegnet som Trygheds-Task forcen, hvis overordnede formål er at yde rådgivning til botilbud og driftsherrer om anvendelse af tryghedsskabende rammer og tilgange for beboere og personale til forebyggelse af voldsepisoder.
- Resultater:**
- I august 2018 blev Trygheds-Task forcen nedsat. Desuden blev rammerne for Trygheds-Task forcen defineret, herunder Trygheds-Task forcens målgruppe, medlemmer, rådgivningsopgave, aktiviteter, finansiering, henvendelsesmetode til task forcen og sekretariatsbetjening heraf.
 - Trygheds-Task forcen virkede frem til etableringen af de særlige pladser i psykiatrien d. 1. juni 2018.
- Periode:** 2017-2018
- Læs mere:** Trygheds-Task forcen er nedlagt.

Styrkede indsatser for børn, unge og voksne med spiseforstyrrelser

- Baggrund:**
- Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden har besluttet at styrke den sociale rehabiliteringsindsats og samarbejdet mellem behandlingspsykiatrien og kommunerne.
 - Til dette formål er nedsat en arbejdsgruppe som skal udarbejde forslag til etablering af et tværsektorielt netværk, beskrive arbejdsgange mellem psykiatrien og de kommunale indsatser samt en tværkommunal task force. Arbejdsgruppen afrapporterede ultimo 2017.

Resultater:	Der er udarbejdet materialer vedr.: <ol style="list-style-type: none">1. Etablering af et tværsektorielt netværk for spiseforstyrrelser i hovedstadsregionen.2. Beskrivelse af arbejdsgange mellem den regionale behandling og den kommunale rehabilitering på det sociale område til børn, unge og voksne med spiseforstyrrelser i hovedstadsregionen.3. Tværkommunal task force, der skal understøtte kommunerne med at tilvejebringe og igangsætte de rette indsatser rettidigt.4. Der nedsættes en task force og et tværsektorielt netværk i anden halvdel af 2018.
Periode:	2017-
Læs mere:	Der kan læses mere om udviklingsprojektet på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk

 Børnehus Hovedstaden	Kommunernes anvendelse af Børnehus Hovedstaden
Baggrund:	<ul style="list-style-type: none">• I forbindelse med indgåelse af rammeaftalen skal kommuner og region drøfte aktiviteter i og drift af børnehuset i regionen, jf. Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde §11.• Drøftelserne i forbindelse med Rammeaftale 2018 viste stor variation i kommunernes anvendelse af Børnehus Hovedstaden.• KKR Hovedstadens Embedsmandsudvalg for socialområdet og specialundervisning besluttede i forlængelse heraf at iværksætte en nærmere afdækning af kommunernes anvendelse af Børnehuset.
Resultater:	Der blev nedsat en arbejdsgruppe, som skulle afdække kommunernes anvendelse af Børnehus Hovedstaden. Projektet er afrapporteret til Embedsmandsudvalget i november 2017.
Periode:	2017-
Læs mere:	Der kan læses mere om udviklingsprojektet på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk .

FÆLLES MÅL FOR DET TVÆRGÅENDE SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE OG SPECIALUNDERVISNINGS- OMRÅDET	Fælles mål for det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet
	Baggrund: <ul style="list-style-type: none">• Ligesom KKR Hovedstaden på sundhedsområdet har formuleret fælles sundhedspolitiske målsætninger, vil der være en stor værdi i at formulere fælles målsætninger på tværs af kommunerne og regionen for det tværgående specialiserede socialområde. De fælles mål kan give en klarere pejling af, hvad der skal prioriteres i det tværkommunale og tværsektorielle samarbejde, og muliggør benchmarking og læring på tværs af hovedstadsregionen.• Processen omkring implementeringen af de fælles mål er påbegyndt i 2017.• Formålet med de fælles mål er, at vi sammen som kommuner sætter vores egen dagsorden på det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, hvor vi sammen kan give fagligt bedre og mere omkostningseffektive tilbud til borgerne. Når de 29 kommuner i hovedstadsregionen samarbejder og har et proaktivt sigte, står de desuden langt stærkere i forhold til det nationale fokus på, hvordan kommunerne

	<p>løfter deres ansvar for det højt specialiserede socialområde, herunder forsyningsansvaret for de højt specialiserede indsatser.</p>
Resultater:	<ul style="list-style-type: none">• Der er udarbejdet tre fælles mål for det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, der skal udgøre rammen for samarbejdet i regi af rammeaftalen i perioden 2017-2021.• Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden satser på få fælles mål, der er centrale i forhold til at kunne styrke og fokusere det eksisterende samarbejde på tværs af kommuner og mellem kommuner og region i regi af Rammeaftalen. Ønsket er at fokusere på få områder, hvor vi yder en betydelig fælles indsats.• Til hvert mål er der knyttet to konkrete indsatser, som skal bidrage til implementeringen og efterlevelsen af målene. Indsatserne skal gennemføres i løbet af den kommende valgperiode 2017-2021.• De fælles mål skal behandles politisk i perioden juni-oktober 2017.
Periode:	2016-
Læs mere:	<ul style="list-style-type: none">• Du kan læse mere om udviklingsprojektet på den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk.

6.2 VIDENDELINGSAKTIVITETER OMFATTET AF UDVIKLINGSSTRATEGIEN

Embedsmandsudvalget for socialområdet og specialundervisning besluttede, at der årligt i forbindelse med udarbejdelsen af Udviklingsstrategien udvælges fokusområder, som skal være omdrejningspunkter for en særlig vidensdeling. Målsætningen er, at øget og systematisk vidensdeling på det specialiserede socialområde og området for specialundervisning skal bidrage til at sikre stadigt fokus på effektiv ressourceudnyttelse og innovativ udvikling af tilbud og indsatser i hovedstadsregionen.

Nedenfor er en kort opsummering af kommende vidensdelingsaktiviteter i regi af rammeaftalerne det næste år.

6.1.1 Igangværende vidensdelingsaktiviteter

	<p>Spiseforstyrrelser</p> <p>Tilgang:</p> <ul style="list-style-type: none">• I august 2018 drøftes det på Embedsmandsudvalget for det specialiserede socialområde, hvilken kommune der på vegne af KKR Hovedstaden afholder en regionsdækkende konference i udgangen af 2018.• På baggrund af konferencen bliver der udarbejdet et inspirationskatalog. <p>Resultater:</p> <ul style="list-style-type: none">• Udgangspunktet for fokusområdet var bl.a. et ønske om erfaringsudveksling mellem kommunerne i hovedstadsregion, regionen og fra kommuner i andre regioner om spiseforstyrrelsesområdet <p>Periode: 2018</p> <p>Læs mere: Invitation og program vil fremgå af den fælleskommunale hjemmeside www.rammeaftale-h.dk.</p>
---	---

6.3 NATIONAL KOORDINATION

Evalueringen af kommunalreformen viste, at kommunerne i stigende grad prioriterer at yde sociale tilbud til borgerne i eget lokalområde i stedet for at benytte specialiserede tilbud i regioner og andre kommuner.

Udviklingen har medført en bekymring for, om der fremover vil være et tilstrækkeligt udbud af specialiserede indsatser og tilbud på det mest specialiserede socialområde, som kan understøtte, at mennesker med behov herfor får tilstrækkeligt specialiserede indsatser og tilbud tilpasset deres behov.

Socialstyrelsen har med afsæt i den nationale koordinationsstruktur mulighed for at udsende centrale udmeldinger om udvalgte målgrupper. Formålet med Socialstyrelsens centrale udmeldinger er at sikre den nødvendige koordination og planlægning på tværs af kommuner og regioner af de højt specialiserede indsatser og tilbud til målgruppen.

De centrale udmeldinger skal danne baggrund for en dialog med kommunalbestyrelserne om de højt specialiserede indsatser og tilbud til de pågældende målgrupper. Socialstyrelsens indgang til dialogen er det eksisterende rammeaftalesamarbejde.

Kommunalbestyrelserne skal afrapportere samlet på den centrale udmelding i forbindelse med fastlæggelse af Udviklingsstrategien, som indgår i Rammeaftalen. Som led i kommunernes afrapportering på de centrale udmeldinger ønskes det afdækket på tværkommunalt og tværregionalt niveau, hvordan kommunerne og regionerne nu og fremadrettet samarbejder om at videreudvikle og sikre tilstrækkeligt udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud, der er tilpasset de pågældende målgruppers behov.

I de foregående år har kommunerne afrapporteret på tre centrale udmeldinger fra Socialstyrelsen vedrørende målgrupperne:

- Borgere med svære spiseforstyrrelser
- Voksne med kompleks erhvervet hjerneskade
- Børn og unge med alvorlig synsnedsættelse